

POROČILA

SLOVENSKE FRANČIŠKANSKE PROVINCE SVETEGA KRIŽA

LETO 2012 • LXVI. • ŠTEVILKA 2

VSEBINA

IZ GENERALNE KURIJE

OFM 10 - sklepno sporočilo vsem bratom.....3

JUŽNOSLOVANSKA KONFERENCA PROV. MINISTROV OFM

Novo vodstvo Splitske province4

Seja medn. sveta za misijone in evangelizacijo 18

IZ PROVINCIALATA

Bolan sem bil in ste me obiskali5

IZ TAJNIŠTVA

Zapisnik 12. redne seje prov. definitorija7

Zapisnik 13. redne seje prov. definitorija8

Zapisnik 14. redne seje prov. definitorija9

IZ ŽIVLJENJA IN DELA PROVINCE

Obisk generalnega ministra - »Kristus naj vas pouči« . 10

Dan province pri Strunjanski Mariji 14

Provincialni rogozniški kapitelj OFM 10 15

p. Christian Gostečnik novi dekan TF v Ljubljani..... 15

Biserna maša p. Valerijana Jenka v Šiški..... 16

S Tromostovja 16

Dogajanje prvega šestmesečja leta 2012 pri Mariji

Pomagaj na Brezjah..... 17

Novic s Svete Gore.....20

... IN NAJ MOLIMO ZA RAJNE!

† p. Felicijan Pevec 21

† Anton Ogorevc.....25

RAZNOTEROSTI

Med sobrati in rojaki na petem kontinentu v Avstraliji.. 26

Zakaj nekateri odidejo?29

Mlačna vera škodi cerkvi.....30

Po naravi do Stvarnika.....32

Za vsaki meter zemlje gre32

IZ MEDIJEV34

NASLOVNIK PROVINCE35

Kolofon

Poročila leto 2012 (LXVI) številka 2
Izdal: Slovenska frančiškanska provinca
sv. Križa
Prešernov trg 4, 1000 Ljubljana.
Ureja: br. Janez Papa
Odgovarja: br. Stane Zore
Redni sodelavci: p. Darko Žnidaršič,
p. Krizostom Komar, p. Tadej Inglič
Grafična priprava: br. Dragan Vampola
Tisk: Repovž d.o.o., Grosuplje

OFM 10 – SKLEPNO SPOROČILO VSEM BRATOM

Mi, manjši bratje, ki imamo manj kot deset let slovesnih zaobljub (OFM 10), smo se z vseh petih celin zbrali ob priliki četrtega mednarodnega rogozniškega kapitlja, ki je bil v Guadalajari in Meksiku med 2. in 10. junijem 2012.

Deležni smo bili dogodka, na katerem je sodelovalo več kot 140 bratov, ki so prišli z vsega sveta, spremljal pa jih je generalni minister br. Josè Rodriguez Carballo, generalni definitorij in organizacijske komisije. Moto kapitlja – *Aspicientes in Jesum* – je že od začetka napovedal, kar smo potem razvijali v intenzivnih dnevih dela in bratstva. Šlo je za ponovno branje evangeljskih blagrov v zvezi s frančiškansko identiteto. Vodstvo reda se je dalo na razpolago mlajšim bratom, bodisi tako da je z njimi delilo svoje veselje in skrbi, bodisi da je pozorno poslušalo vprašanja, nemir in upanje vseh tistih, ki so bili navzoči, ali pa so dogodek spremljali od daleč.

Skupnost, zbrana v molitvi

Uradni začetek kapitlja – kakor tudi vsako njegovo zasedanje – smo doživeli v ozračju molitve z obhajanjem prvih večernic praznika Svete Trojice, teološke ikone odnosa v veri in zato vzora vsakega evangeljskega bratstva. Romanje v frančiškansko svetišče, ki varuje podobo Naše Gospe pričakovanja v Zapopan, evharistično slavlje in praznovanje v samostanu s FRAMO in Frančiškanskim svetnim redom so bili trenutki, ki niso nič manj poudarili globokega občestva z Božjim ljudstvom in z njegovimi najstarejšimi izročili. Ta bistvena poteza frančiškanske karizme nam

je omogočila, da smo se kljub različnim jezikom in poreklom čutili toplo sprejete in v resnici del frančiškanske družine v Mehiki. Bratje delegati iz konferenc so predstavili province in kustodije, ki jim pripadajo. Z drugimi niso podelili samo statistike, ampak in predvsem izkustva, oblike nove evangelizacije, načrte za prihodnost.

Poživiljali smo Božji dar, ki je v nas

Generalni minister je vodil osrednje razmišljanje kapitlja. Na kratko je predstavil pomembne točke novega dokumenta „Poživi Božji dar, ki je v tebi“, pisma, ki je bilo naslovljeno na vse mlade brate reda. Ni ga samo povzel, ampak mu je z zavzetostjo dodal osebno razmišljanje o motivacijah in vsebinah, ki so v tem besedilu. Po zaupni pripovedi, kaj je danes vir veselja in zaskrbljenosti v redu, je sledila sistematična predstavitev nekaterih bistvenih točk o identiteti frančiškanske karizme: Božje prvenstvo, ki vodi molitveno življenje v novo iskanje tišine in askeze; bratsko življenje v okviru generacijske oddaljenosti, aktivizma in virtualnih odnosov; enotnost poklicanosti in poslanstva, ki jo mora vsaka vzgojna stopnja vedno na novo osvetliti. Frančiškansko življenje v luči blagrov je lahko samo pričevanje evangeljske radikalnosti, hoja za, ki s pogumom in strastjo sprejme izziv življenja v bratstvu in brez lastnine. Vprašanja, ki

jih je postavil zbor, so bila izrečena v ozračju hvaležnosti in zaupanja, vendar pa niso zamolčala skrbi ali vidike, ki bi v prihodnje zaslužili, da bi se z njimi pogumno spoprijeli, med katerimi so: vloga bratov laikov in njihova formacija, razpršenost v aktivnostih in posledice za bratsko življenje, življenje vere in osebno duhovno spremljanje, obnovljena bližina z Božjim ljudstvom, zlasti v občestvu z najbolj ubogimi in preprostimi. Nekaj bratov, ki so bili povabljeni, da so pričevali o svojem osebnem izkustvu, je pripovedovalo o svojem služenju v različnih koncih sveta, izražajoč dar svetosti, ki ga Bog

še vedno podarja na mnoge in različne načine: popotno pridiganje v Južni Ameriki; misijoni ad gentes v Boliviji, Maroku in Sveti deželi; skrita identiteta na Kitajskem da omenimo samo nekatere. Br. Cesare Vaiani iz province sv. Karla Boromejskega v Milanu nam je pomagal pri razmišljanju, ki so ga vodili spisi sv. Frančiška s ciljem, da bi prebudili zavest o povezanosti med evangelijskimi blagri, frančiškansko razlago ter tako možnimi kot tudi potrebnimi posodobljenji. V dnevu, ki je bil posvečen ljudskemu misijonu, smo lahko od blizu spoznali začetno formacijo province sv. Frančiška in sv. Jakoba, kakor tudi krajevno bratstvo Frančiškovega svetnega reda in FRAME. Vrhunec kapitlja smo obhajali s peš romanjem in z evharističnim slavljem v svetišču Naše Gospe Guadalupske, ki je vzor inkulturirane evangelizacije, v mestu Meksiku. Srečanje, ki se je začelo v Guadalajari pod varstvom podobe Device Zapopanske, se je tako zaključilo v ozračju molitve in zbranosti, ki je bilo prav tako zaupano priprošnji Marije, Matere ubogih.

Uperiti pogled na Jezusa

Čeprav bratje, ki smo zbrani na četrtem rogozniškem kapitlju, pošteno priznavamo številne težave bratstev, ki jim pripadamo, in skušnjava polovičarstva, ki naše bratstvo dela povprečno,

smo tukaj lahko videli in verovali, da je živeti evangelijski slog sv. Frančiška lepo in možno. V sinovskem duhu prosimo ves red za bratsko pomoč, da bomo našli vero in navdušenje evangelijske poti, da bomo ponovno odkrili ustvarjalno zvestobo in tisto radikalnost odločitev, ki jih Bog in svet zahtevata od nas, ne da bi se naveličala. Spremljajmo drug drugega, da bomo blagre živeli s pogledom, uprtim v Gospoda, da bomo tvegali nove oblike evangelizacije, da se bomo vpletli v pristne evangelijske odnose, da se bosta molitev in bratstvo, ki smo ju živeli v teh dneh mednarodnega kapitlja, lahko raztegnila na vse dneve, na vsak dan, vse do zadnjega Dneva. Bratje, zbrani na rogozniškem kapitlju, se zahvaljujemo Gospodu za dar, da smo lahko skupaj obhajali svojo poklicanost, generalnemu ministru, ki nas je sklical, definitoriju za dejavno sodelovanje in provincam iz Jalisca in Svetega evangelija za velikodušen in bratski praznični sprejem, kakor tudi vsem provincam reda, ki so nas poslale, da smo sodelovali na tem bratskem srečanju. Končno se zahvaljujemo različnim komisijam, ki so delale pri načrtovanju in pri organizaciji tega dogodka, ki ga imamo za milostnega.

*Naj vam Gospod podari mir!
Gospod naj vam da svoj mir!*

Vaši bratje OFM 10 skupaj z generalnim ministrom in njegovim definitorijem

JUŽNOSLOVANSKA KONFERENCA PROVINCIALNIH MINISTROV OFM

NOVO VODSTVO SPLITSKE PROVINCE

Splitska provinca Presvetega Odrešenika je imela od 19. do 25. junija 2012 provincialni kapitelj, ki mu je predsedoval generalni vizitator p. Viktor Papež. Na kapitlju so izvolili tudi novo vodstvo province.

Fra Joško Kodžoman (39 let) provincialni minister

Fra Ante Udovičić (39 let), provincialni vikar

Definitorji: fra Anđelko Domazet
fra Petar Klarić
fra Nedjeljko Šabić
fra Marko Prpa
fra Petar Rastočić
fra Mate Matić.

Splitski provinci čestitamo in ji želimo, da bi tudi pod novim vodstvom zvesta izročilu sv. Frančiška in stoletni dediščini njenih bratov že naprej hodila za Jezusom Kristusom.

Bolan sem bil in ste me obiskali

Univerzitetni klinični center Maribor, Splošna bolnišnica Celje, Splošna bolnišnica Novo mesto, Univerzitetni klinični center Ljubljana ... In seznam ostaja odprt. Ze takoj po lanskoletnem praznovanju zlate maše p. Bogoljuba Gselmana so začela na provincialat prihajati poročila o bratih, ki so zboleli.

Pred letošnjo veliko nočjo so se ta sporočila pomnožila, po veliki noči pa se je zgodilo, da so bili istočasno v Univerzitetnem kliničnem centru v Ljubljani kar trije naši bratje hkrati.

Ti naši bratje so bili preizkušeni na različne načine, z različnimi boleznimi. Tako resno je bilo, da so bili vsi po vrsti podvrženi kirurškemu posegu. Posebna izjema v tej vrsti je bil p. Felicijan Pevec, ki ga je v bolni obiskala sestra smrt in ga odvedla v Očetovo hišo, kjer je mnogo bivališč.

Vsak od teh bratov se je moral po svoje spoprijeti s preizkušnjo. Dolgotrajne preiskave, ležanje v bolnišnici, čisto drugačen dnevni red, močno okrnjena samostojnost. Temu so se nedvomno pridružile še bojazni, ki se naselijo v vsakega izmed nas, čeprav druge in sebe prepričujemo, da bodo v nebesih izpolnjena vsa naša pričakovanja.

Bolezen zaznamuje in pogojuje tudi duhovno življenje bolnika. Pokojni prof. Anton Strle je v svojih bolj osebnih zapisih spregovoril tudi o svoji molitvi. Takole pravi: „Na tretje mesto pride rožni venec: vsaj en del prav vsak dan že gotovo nad 50 let (kvečjemu za kak mesec zelo hudih bolezni je moral odpasti).“ Če je moral odpasti rožni venec, je seveda morala odpasti tudi sveta daritev in vsakdanja premišljevalna molitev. S tem je bolan človek prikrajšan za tisto, kar ga v vsakdanjem življenju potrjuje in krepi tudi v duhovni ra-

sti. Ko bolečine in tesnobe razblinijo vsak poskus zbranega odnosa z Bogom. Ko mu lahko samo še svojo bolniško posteljo in sebe na njej včasih v vdanosti včasih v jeznem krču izročiš kot molitev, kot dar, kot brevir, kot mašo in kot prošnjo za odpuščanje

Poleg naštetega, čemur se čisto zagotovo pridružijo še druge stvari, ki so osebno „pisane na kožo bolnega brata“, pa se mi zdi, da je brat postavljen na preizkušnjo še na čisto poseben način. Omenil sem že, da se njegova samostojnost zmanjša. Njegovo okolje se zoži na bolniško posteljo v bolnišnici ali pa v samostanu. Sam pravzaprav ne more nikamor. Včasih niti iz postelje ne more vstati sam. Popolnoma je odvisen od strežnega osebja in od bratov. In v tem prostoru zmanjšanega sveta in zmanjšanih odnosov se lahko začne pojavljati vprašanje: „Kje pa so bratje? Na slovesnostih jih je vedno precej. Tudi na različnih praznovanjih se srečujemo. Ampak tja lahko prihajamo več ali manj vsi. Tam tudi ni izzivalnih tem, ki globoko zavrtajo v posameznika – tudi njemu postavijo vprašanja, ki se jih boji priznati sam sebi in bi jih najraje odrinil za nekakšno „špansko steno“ pozabe. Tam lahko v svojih pogovorih pobegnemo v grehe in kreposti drugih, v madeže Cerkve, v nedoslednost političnega dogajanja, v šport, morda kdaj celo v teologijo ali pa duhovnost ... toliko najrazličnejših tem je, da nam vremena niti ni po-

trebno privleči na dan, da bi zapolnili vrzel med dvema mislima.

Tukaj, ob bolniški postelji, na kateri leži brat, pa vsaka površinskost zveni kot skrunitev svetosti življenja, svetosti človeka, ki mora skozi osebno srečevanje s svojo mejo in s tem tudi skozi osebno očiščevanje svojih misli, namenov in dejanj. In ob njegovem prečiščevanju se moram nujno prečiščevati tudi jaz, ki sem prišel k njemu, ker je moj brat. Prišel sem k njemu, da bi bil z njim, ne da bi ga v svojih pogovorih odvedel nekam, kjer ga v tistem trenutku ni in ga tam tudi ne more biti. Moram in hočem biti ob njem, čeprav bo morda njegov križ, križ bolezní in nemoči zarezal tudi v moje rame, upognil moj hrbet in ranil mojo dušo. Čisto drugače sicer, kakor reže vanj, kakor upogiba njega, vendar me bo zaznamoval. In če prečiščuje njega, bo prečiščeval tudi mene. Zelo zahtevno je od brata slišati besedo potrnosti, pobitosti, predaje, v kateri od nekdaj v tebi zazveni odmev njegove odločitve, da je zanj napočil čas odhoda. Morda so zaradi tega vrste tistih, ki hodimo na praznovanja, daljše, kot vrste tistih, ki hodimo obiskovat naše bolne brate.

Skozi to izkustvo sedaj bolje razumem Franciško-vo neutrudno naročanje, naj bratje skrbijo za svoje bolne brate. Biti z bolnikom morda res ni nekaj, kar bi bilo vgrajeno v čustveno obnebo naših odnosov. Zato je Francišek to prenesel na drugačno raven. Če je med ljudmi v družinah ta skrb zagotovljena iz njihove čustvene bližine, potem je v naših bratskih odnosih ta skrb posledica našega duhovnega sorodstva. „Če mati hrani in ljubi svojega telesnega sina, koliko bolj mora vsakdo in hraniti svojega duhovnega brata“ (FPVod 6, 6).

Daljnosežnost tega odnosa je Francišek tudi praktično potrdil. Ko v Nepotrjenem vodilu piše o uboštvi oziroma bratom prepoveduje, da bi imeli in sprejemali denar, naredi eno samo izjemo. Pravi namreč: „Noben brat, kjerkoli je ali kamorkoli gre, naj torej nikakor ne sprejema in ne dovoljuje sprejemati denarja ali novcev ... razen če gre za očitno potrebo, v kateri so bolni bratje“ (FPVod 8, 3). Pri tem Francišek ne ostaja na neki idealizirani ravni skrbi in odnosa. Izhodišče postavi v konkretno osebno izkustvo vsakega posameznika: „Če kdo izmed njih zbolí, mu morajo drugi bratje streči, kakor bi želeli, da bi bili sami postreženi“ (FPVod 6, 9). Svoje želje in pričakovanja – vsaj glede želje po upoštevanosti in postreženosti – pa vsak izmed nas dobro pozna. Zato Francišek bratom naroča: „Če kdo izmed bratov zbolí, pa naj bi bil kjerkoli, naj ga drugi bratje ne zapustijo, preden ne postavijo enega ali po potrebi več bratov, da mu strežejo, kakor bi sami želeli biti postreženi“ (FPVod 10,1). V času prvega bratstva, ko so bratje v resnici še bili tujci in popotniki, so to naročilo izpolnjevali v duhu in potrebah časa. Danes se mi zdi, da nam to naročilo postavlja vprašanje, ali morda nismo zapustili nekaterih svojih bolnih bratov. Seveda jih nismo odložili nekam na cesto ali ob pot, pa

naj računajo na pomoč kakšnega usmiljenega Samarijana, ki bo mogoče prišel mimo in se sklonil k njim, ker se nam mudi naprej, po naših potih, po naši pastoralni, k našim ljudem ... Mislim, da vsak bolni brat pomeni tudi preizkušnjo vsakega izmed nas. Da nam vsak tak brat postavlja vprašanje: Brat, ali si me zapustil?

Ob naročilih, ki jih je sveti Francišek dal bratom v odnosu do bolnega brata, pa sveti oče tudi bolnega brata ni pustil brez besed. Morda bi lahko rekli, da tudi bolnega brata ni pustil brez naloge. V desetem poglavju Nepotrjenega vodila, kjer izrecno spregovori o bolnih bratih, le-temu naroča: „Bolnega brata pa prosim, naj se za vse zahvaljuje Stvarniku in naj želi, da bi bil takšen, kakršnega hoče Gospod, bodisi zdrav bodisi bolan. Bog namreč vse tiste, ki jih je vnaprej določil za večno življenje, vzgaja z bodicami nadlog in bolezní ter z duhom skesanosti, kakor pravi Gospod: 'Svarim in pokorim tiste, ki jih ljubim.' Če bi se pa bolni brat vznemirjal ali jezil na Boga ali na brate ali morda trmasto zahteval zdravila in si pretirano želel osvoboditi meso, podvrženo smrti in sovražni duši, bi to delal po navdihu hudega duha; bil bi mesen človek in se ne bi vedel kot brat, ker bi bolj ljubil telo kakor pa dušo“ (FPVod 10,3-4).

Te Francišekove besede zvenijo neizmerno zahtevno za vse brate. Spodbujajo nas k pravemu odnosu do bolezní in do zdravja. Naš pogled hočejo tudi v mejnih življenjskih položajih obrniti k Njemu, ki je nase vzel bolečine zaradi nas in našega zveličanja. Biti potrpežljiv v bolezní je najbrž ena najtežjih nalog, pred katero je postavljen vsak bolan človek, tudi bolan franciškan. Po drugi strani pa mislim, da je to obenem tudi najbolj potrebna drža tistega, ki je bolan. S potrpežljivostjo je namreč usmiljen do tistih, ki mu v bolezní strežejo. Če jih zna sprejeti s prijazno besedo, če jim zna pokazati hvaležnost za drobne in velike pozornosti, ki mu jih izkazujejo v strežbi, jim močno olajša njihovo delo in z veseljem bodo prihajali k njemu v sobo. Če pa je v svojih zahtevah netakten, če pridejo pred njegova vrata s strahom, kakšna beseda jih čaka, ko bodo stopili v bolnikovo sobo, potem nalaga križ tistim, ki mu pomagajo nositi njegovega. Vem, da je v takšnem stanju težko potrpeti, je pa potrebno, nujno – če on potrebuje ljubezen bratov, tudi bratje potrebujejo njegovo ljubezen.

Bolne brate bomo imeli vedno med seboj. Vedno znova me tudi preseneča, s kolikšno pozornostjo znajo bratje postreči bolnim bratom. Zahvaljujem se vsem, ki na ta konkreten in zahteven način živijo in dokazujejo svoje bratstvo. Obenem pa tudi vse vas, dragi bratje, spodbujam, da v teh počitniških dneh morda „žrtvujete“ kak dan dopusta za obisk bratov, ki jih po Franciškovih besedah ne smemo zapustiti.

Dragi bratje, lepe počitniške dneve vam voščim.

*p. Stane Zore,
provincialni minister*

Zapisnik 12. redne seje provincialnega definitorija

I. PREGLED IN POTRDIČEV FINANČNEGA POSLOVANJA PROVINCE V LETU 2011 (P. MARJAN ČUK)

Provincialni ekonom p. Marjan Čuk je predstavil finančno poslovanje province v letu 2011 in opozoril na nekatere probleme pri plačevanju prispevkov oz. pokojnin posameznih hiš oz. bratov.

Finančno poročilo je bilo sprejeto. Nadzorni svet bo pripravil pisno poročilo o finančnem poročilu provincialnega ekonoma za leto 2011.

II. SPREJEM ZAPISNIKA PREJŠNJE SEJE

Zapisnik sprejet.

Provincialni minister je izrazil željo, da bi si za seje definitorija vzeli več časa in bi lahko tudi vsebinsko poglobljeno predelali posamezne teme.

III. OBISK GENERALNEGA MINISTRA (19.-21.4.2012)

Dogovorili smo se podrobnosti glede obiska generalnega ministra.

Za darilo bomo podarili štolo (na enem kraku sv. Frančišek, na drugem sv. Jožef), knjigo in savinjski želodec ter steklenica vina. Provinca bo pokrila tudi strošek letalske karte in prispevala v *sklad za formacijo in študij* pri generalni kuriji.

IV. PROVINCIALOVO POROČILO

O OBISKU BRATOV V AVSTRALIJI

Provincialni minister je predstavil situacijo v Avstraliji. Posebej veseli smo novice, da p. Valerijan prihaja na obhajanje biserne maše v Šiško.

Večino vtisov iz njegovega obiska smo bratje lahko prebrali v Poročilih. Več pa je povedal o *Domu matere Romane*, ki je v zadnjem letu preživljal krizo obstoja, saj ni izpolnjeval po-

gojev, ki jih predpisuje država. Z novim direktorjem jim je uspelo zadostiti kriterijem in dobiti dovoljenje za nadaljnje delovanje. Vendar je rešitev le začasna, saj bo potrebno razmisliti, kako z domom vnaprej. Dom s tridesetimi posteljami namreč nikakor ne more biti rentabilen. Vse odločitve bomo sprejemali v soglasju s p. Cirilom v Melbournu in avstralskimi frančiškani, ki z veliko skrbjo in odgovornostjo spremljajo stvari.

V. VPRAŠALNIK ZA PRIPRAVO GENERALNEGA KAPITLJA 2015

V okviru priprave na generalni kapitelj 2015 smo dobili vprašalnik, ki preverja izstope bratov iz reda, v katerem obdobju njihovega redovnega življenja in kakšni so vzroki za te pojave.

Od leta 1997 do danes je odšlo iz province 17 bratov, umrlo jih je 22, vstopilo jih je 28. Rezultat: -11.

Vprašali smo se, kaj je razlog za odhode iz reda? Razvil se je pogovor, pri katerem smo ugotovili, da so izstopi v času začetne vzgoje (teh je večina – 12) rezultat normalnega in potrebnega preverjanja poklica in zrelosti kandidata na vseh ravneh. Vsekakor je očitno, da kandidati prihajajo iz sveta, v katerem ni prostora za zavezo, ampak živi iz trenutnih občutij. Tem je treba pomagati in jih spremljati, da bodo dozoreli do te mere, da bodo sposobni stopiti v zavezo. Včasih jih je treba voditi za roko, da zmorejo naprej. Seveda pa je vprašanje, kje je meja te nesamostojnosti in se začne zahtevati dovolj velika zrelost, da bo brat mogel prevzeti odgovornost zase, za svoj poklic, za svoje poslanstvo in tudi za druge brate.

P. Pepi je opozoril, da bo v septembru v Splitu kontinentalno srečanje *Tajnikov za vzgojo in študij* ter *Moderatorjev za poklice*. V pripra-

vi na to srečanje so tudi oni dobili podobna vprašanja. Provincialni minister bo odgovore poslal predsedniku konference p. Željku Toliču.

VI. RAZNO

- **Prošnja br. Jana Cvetka** za prejem zakramenta sv. reda. Definitorij je o njegovi prošnji spregovoril, definitorji so povedali svoja mnenja, nakar je sledilo posvetovalno glasovanje, ki bo provincialu pomagalo pri odločitvi glede prošnje br. Jana.
- **Prošnja FMP** za finančno pomoč pri pripravi programov za otroke in najstnike: Frančiškov tabor za otroke bo letos v domu Tau na Sveti Gori, za najstnike pa bo romanje v Assisiju – 3 avtobusi. Osnovana je bila okvirna stroškovna shema, vendar prosijo, da bi provinca priskočila na pomoč v pri-

meru, da bi se stroški ne izšli. Definitorij je prošnjo bratov iz *Frančiškanske mladinske pastorage* odobril.

- **Prošnja MB nadškofije** za pomoč pri plačevanju rednih stroškov. Mariborski nadškof dr. Marjan Turnšek je podrobno je razložil položaj in predstavil načrte, v katerih smereh iščejo rešitve. O načinu pomoči se bodo dogovorili med seboj ekonomi.
- **Dan province** bo 30. maja 2012 v Strunjanu, ker Strunjan letos obhaja 500-letnico prikazanja.

Prihodnja seja bo v torek 15.5.2012 ob 9⁰⁰ pri Novi Štiti.

Sejo smo sklenili z molitvijo ob 12.34 uri.

br. Janez Papa
tajnik province

Št.: 39/2012

NAZARJE, 15. MAJ 2012

Zapisnik 13. redne seje provincialnega definitorija

I. SPREJEM ZAPISNIKA PREJŠNJE SEJE

Zapisnik je bil sprejet.

Provincialni minister je spomnil, da sta bila generalni minister in definator zadovoljna z obiskom, izrazil pa je tudi obžalovanje, da se nekateri bratje niso mogli udeležiti obiska.

II. PROVINCIALOVO POROČILO O STANJU PROVINCE PO LETNI VIZITACIJI

Provincialni minister je predstavil stanje posameznih bratov in skupnosti po provinci in izpostavil ključne probleme, na katere moramo biti pozorni pri razmisleku o morebitnih predstavitev na definitorialnem kongresu.

III. PROŠNJA SESTER KLARIS ZA PRODAJO ZEMLJE, NA KATERI STOJI SAMOSTAN

Pri tej točki sta bila prisotna p. Damijan in p. Franci.

Sestre klarise prosijo za odkup parcel, ki so pod samostanom in kapelo ter del funkcionalnega zemljišča.

Sklenili smo da se po pogovoru in svetovanju pravnikov zadeva uredi tako, da frančiškanski samostan ostane lastnik parcele, za stavbe sester klaris pa se vpiše stavbna pravica oz. stavbna uporabna pravica oz. služna uporabna pravica (kakorkoli še pravo lahko to opredeli), tako da imajo sestre v lasti njihov samostan

in druge stavbe ter nemoteno živijo in opravljajo svojo dejavnost, mi pa ostajamo lastniki zemlje.

IV. DAN PROVINCE

(30. MAJA 2012 V STRUNJANU)

Izkušnje z *dnevi province* narekujejo, naj ne bo preveč formalnosti, ampak predvsem družnje. Pripravljeno bo tudi pismo generalnega ministra za mlajše brate.

OKVIRNI PROGRAM:

10.00-10.30 zbiranje, pozdrav rektorja svetišča in blagoslov romarjev

10.30 multivizija v cerkvi (stvarjenje, greh, odrešenje)

10.50 molitvena ura ob romarici – po predlogi pripravijo bogoslovci

11.30 pojasnila provincialnega ministra

12.00 kosilo

V. DOPIS P. BORISA (KNJIŽNICA V KOPRU)

Gre za vračilo knjig, ki so bile v zgodovini od tuje naše samostanu v Kopru in se nahajajo Osrednji knjižnici Srečka Vilharja v Kopru. Ob tem smo dorekli sledeče:

1. Potrebujemo seznam vseh knjig, ki so nedvomno ali verjetno iz samostana sv. Ane v Kopru.

2. Vse knjige ostanejo v lasti samostana sv. Ane v Kopru.
3. Na podlagi seznama knjig bomo določili, katere knjige gredo v hrambo in posest Osrednje knjižnice Srečka Viharja v Kopru.

VI. DOPIS P. HUGA (PROŠNJA ZA POMOČ)

P. Hugo je moral spremeniti načrte pastoralnega objekta zaradi povečanja sanitarij in je sedaj predračun povečan.

P. Hugu smo že lani odobrili posojilo, kar naj bi se vračalo v provincialno blagajno iz misijonskih darov po provinci. Odločili smo, da p. Hugu pošljemo misijonska sredstva, ki jih imajo posamezne hiše. Zato naj hiše ta sredstva čim prej nakažejo provincialnemu ekonomu, da jih bo posredoval naprej.

VII. RAZNO

- Avguštin Ipavec je poslal dopis glede ponatisa zgoščenke *Fonte d'amore*. Po obrazložitvi br. Mirana, bo na voljo le internetna verzija, ki bo na voljo tudi na spletni strani province.
- Obravnavali smo ureditev statusa Miha Kramlija in Michela Kurena.

Prihodnja seja bo v torek 31.5.2012 ob 9⁰⁰ LJ v Šiški.

Sejo smo sklenili z molitvijo ob 12.30 uri.

*br. Janez Papa
tajnik province*

Št.: 47/2012

ŠIŠKA, 31. MAJ 2012

Zapisnik 14. redne seje provincialnega definitorija

I. SPREJEM ZAPISNIKA PREJŠNJE SEJE

Zapisnik je bil sprejet z nekaterimi spremembami.

Dan province je bil dobro obiskan, ni bilo tistih, ki dejansko ne morejo priti. Provincialni minister se je zahvalil vsem, ki so sodelovali pri programu.

II. POGOVOR O STANJU V PROVINCI IN PERSONALNA VPRAŠANJA

Pogovorili smo se o ključnih problemih naših hiš in bratov ter pripravili predloge za spre-

membe. Br. Jan gre v Novo mesto, br. Tilen Gregor v Šiško, p. Krizostom v Maribor.

III. RAZNO

- Prošnja posameznih bratov, na katere smo ustrezno odgovorili.

Prihodnja seja bo v torek 11.9.2012 ob 9⁰⁰ v Novi Štifti.

Sejo smo sklenili z molitvijo ob 12.45 uri.

*br. Janez Papa
tajnik province*

Obisk generalnega ministra

(19. - 21. April 2012)

»Kristus naj vas pouči«

Je čas, ko Božja milost na poseben način obišče ljudi na določenih krajih, dogodkih in po ljudeh. To vsekakor velja za čas, ko se je sredi velikonočnega veselja naša provinca veselila obiska generalnega ministra OFM, br. Joséja Rodrígueza CARBALLA, in generalnega definitorja za slovanski konferenci br. Ernesta SIEKIERKE.

Priletela sta v Trst (Ronchi), kjer ju je sprejel p. provincial skupaj z definitorijem. Takoj je zavel duh navdušenja, veselja, preprostosti, jasnih pogovorov, razmišljanj, poizvedovanj, odkrivanj frančiškanske resničnosti v Sloveniji, zanimanj za brate, dogodke in razmere, molitve, obhajanja sv. evharistije, cerkvenega petja zborov in ljudskega petja, bogatih nagovorov, osebnih in skupinskih razmišljanj, klicev k prvotni gorečnosti in spreobrnjenju, spodbujanj k pogumnemu nadaljevanju poti in treznosti, zahvaljevanju, izročanju daril, stikov z mediji, slikanja, obiska klaris, ganjenosti in vzhičenosti nad izgovorjenim in nad doživetim v skrivnosti srečanj, domačnost in preprostost v pogovoru, v odnosih, domače počutje med nami, teža slovesa... in še in še...

1. DAN OBISKA: 19. APRIL 2012:

Generalnega ministra fr. Rodrigueza Carballa so p. provincial in definatorji sprejeli na tržaškem letališču, potem pa šli v Koper, kjer smo imeli najprej kosilo, nato pa srečanje z vsemi gvardijani in predstavniki različnih ustanov v provinci.

Popoldne smo poromali k Strunjanski Mariji, ki letos obhaja 500-letnico prikazanja, ob tem pa je bil tudi blagoslov nove razsvetljave ob poti do cerkve.

Zvečer je bila v viški cerkvi slovesna sv. maša, kjer smo bili zbrani bratje in sestre celotne Frančiškove družine. Pri bogoslužju so prepevali združeni mladinski zbori z Viča in iz Šiške. Generalni minister nam je v nagovoru položil na srce tri glagole, ki se dotikajo naše vere in poslanstva: VIDETI, IZKUSITI, PRIČEVATI.

Sledilo je srečanje v dvorani Antonovega doma, kjer smo prisluhnili otroškemu zboru iz župnije LJ – Bežigrad in Frančiškovi mladini iz Nazarij. Ob primeru razpok v Cerkvi, nam je generalni minister povedal nekaj spodbudnih besed za prepoznavanje in soočanje z znamenji današnjega časa. Večer smo zaključili s skupno piknik večerjo.

2. DAN OBISKA: 20. APRIL 2012:

Drugi dan obiska generalnega ministra br. Joséja Rodrígueza Carballa smo večinoma preživeli na Brezjah, kjer smo najprej obhajali sv. mašo. Kot je povedal v nagovoru, je zanj obisk svetišča, kot so Brezje, velika milost. Ob svojem obisku te dni opaža, da je slovensko ljudstvo Marijino, kakor dokazujejo številna svetišča in Mariji posvečene cerkve po naši deželi.

V nagovoru med homilijo je razmišljal o vlogi Marije v našem življenju. Povabil nas je, naj bomo res Marijini. Biti Marijin pa ne pomeni le graditi cerkva njej v čast, praznovati njenih praznikov in romati v njena svetišča. To je lepo, a biti marijanska duša pomeni posnemati njen zgled.

Generalni minister je poudaril, da danes po Mariji prihaja do nas prav to povabilo – bodimo odprti za Božji načrt, pripravljeni na služenje in zvesti Bogu. Prav slednje ni vrednota našega časa, vendar je krepost vsakega Jezusovega učenca. Le če bomo Marijo posnemali v tem, bomo kot Božja Mati prinašalci Božje besede, ki se je učlovečila.

“Marija je pot, ki nas najhitreje in z največjo gotovostjo vodi k Jezusu. Ona naj nas spremlja, naj blagoslovi to ljubljeno deželo, vašo provinco, redovne skupnosti in vaše družine, dragi romarji!”

Po sv. maši smo imeli v dvorani srečanje za vse brate, kjer je generalni minister poudaril pomembnost vere, bratskega življenja brez lastnine in v odgovornosti. Dotaknil se je tudi našega poslanstva, ki je v prinašanju veselega oznanila (evangelija) ljudem.

Po skupnem kosilu je sledilo srečanje za brate v vzgoji in mlajše brate (OFM10), kjer je generalni minister v sproščenem pogovoru izpostavil vlogo glave, srca, rok in nog.

Pozno popoldne se je generalni minister ustavil še pri sestrah klarisah v Dolnicah. Ob 800-letnici reda ubogih sester sv. Klare jim je spregovoril o pomenu in vlogi sv. Klare, o kateri lahko iz njenih spisov razberemo, da je »človeška in svobodna žena«, ki je znala tudi pri papežu zagovarjati načela življenja po evangeliju. Sv. Klara je »zaljubljena žena«, ki je vse svoje življenje posvetila Kristusu. Nenazadnje pa je sv. Klara »prvorojenka« sv. Frančiška, saj je, še preden mu je Gospod dal brate, prerokoval o njej in njenih ubožnih gospeh, ki bodo živele pri sv. Damijanu.

Dan smo sklenili v Ljubljani pri Marijinem označenju z bratskim klepetom in prigrizkom.

3. DAN OBISKA: 21. APRIL 2012:

Tretji dan obiska, je generalni minister br. José Rodríguez Carballo vodil jutranjo konventualno mašo na Tromostovju, pri kateri nam je spregovoril o Bogu, ki je ljubezen, ki pa mu mi ljudje to ljubezen premalo vračamo. Naslonil se je na vzklik sv. Frančiška, da "Ljubezen ni ljubljena".

Po skupnem zajtrku se je skupaj z generalnim definitorjem srečal s provincialnim vodstvom, kjer je podal nekaj temeljnih smernic za dobro vodenje in animacijo celotne province.

Sledil je ogled mesta, kjer smo si ogledali mestno središče s stolnico in okoliškimi znamenitostmi. Pri kosilu so se nam pridružili provincialni ministri južnoslovanske konference, ki so imeli po kosilu še skupno srečanje z generalnim ministrom.

Popoldne je bilo namenjeno pogovoru z različnimi predstavniki medijev, s tem pa se je obisk generalnega ministra tudi končal in smo ga pospremili na letališče.

Bili so lepi, milosti polni dnevi, ki bodo še dolgo odmevali v naših srcih, naših bratstvih, v naši Cerkvi in narodu. Bogu hvala!

Zapisala: br. Janez PAPA in p. Pepi LEBREHT

Franciškov 10. opomin:

Telesno zatajevanje

Mnogo jih je, ki tedaj, ko grešijo ali doživljajo krivico, pogosto zaradi tega dolžijo nasprotnika ali bližnjega. Pa ni tako: kajti vsakdo ima sam sebi na voljo sovražnika, namreč svoje telo, s katerim greši. Zato blagor tistemu služabniku (Mt 24,46), ki takšnega sovražnika, ki mu je dan, nenehno drži ujetega v svoji oblasti in se ga previdno varuje. Dokler bo namreč tako ravnal, mu noben drug sovražnik, naj bo viden ali neviden, ne bo mogel škodovati.

Dan province pri Strunjanski Mariji

30. MAJ 2012

Predzadnji dan Marijinega meseca majnika je zbral več kot polovico bratov naše frančiškanske province Svetega Križa na letnem srečanju v Strunjanu, kjer letos obhajajo 500-letnico prikazanja Strunjanske Matere Božje trem varuhom vinogradov. Bratje smo se pripeljali od najbolj daleč,

kot je to vzhod Slovenije – od tam, Sv. Trojice so prišli vsi trije bratje – kakor tudi od najbližje, kot je samostan Koper, kjer pa sta dva od treh bratov ostala doma (opravičeno zaradi bolezni!). Drugače pa so bili zastopani vsi samostani v Sloveniji. Naše druženje se sicer imenuje Dan province, glede na realnost pa bi ga sam preimenoval v „Ure province“, saj je druženje res zelo omejeno na ure. Bratje iz Svete Trojice porabijo za pot 2 uri in pol in še nazaj toliko, torej 5 ur same vožnje, čas druženja pa je bil od 10. do 14. ure. – skupaj, torej 4 ure, manj kot jih porabijo najbolj oddaljeni bratje samo za vožnjo. Pa še tako so eni odšli že eno uro pred 14. Dan pa ima 24 ur. To je zapisano samo v razmislek. Koliko si resnično vzamemo časa za Provincio? Krajšega srečanja si res ne moremo privoščiti. No, in kaj nam je bilo kljub vsemu dano doživeti v teh nekaj urah resničnega druženja.

Najprej so se vrstili bratski stiski rok in tudi objemi; nekateri so že pred skupnim delom obiskali stru-

njanski križ, drugi so to storili kasneje, verjetno pa jih kar precej sploh ni bilo pri tem, zadnje čase tolikokrat omenjenem znamenju. Prišel je čas za uradni program, ki smo ga pričeli v cerkvi Marijinega imena, vendar „Strunjanske Marije“ ni bilo doma, ker že ves mesec roma po istrskih vaseh in se je prav zadnjega dne v maju vrnila spet domov. Najprej smo si ogledali čudovito multivizijsko projekcijo pod naslovom: RAJ – GREH – ODREŠENJE. Lepe podobe iz Strunjana, Krasa in drugod, še posebej detajli slik iz strunjanskih slik, so nas ob zelo skrbno izbrani glasbi popeljale skrivnosti, o katerih vemo, katere čutimo in v katere upamo. Naša mladina – kleriki so nas z duhovno bogatimi teksti o Mariji molitveno oglasili. Sledila je beseda provincialnega ministra, ki je bil kratek in jasen. Najprej je glede na odsotnost Marije povedal nekaj misli, da je bila Marija velikokrat zdoma – ob tem smo se nekateri vprašali, če je bila sploh kdaj doma!!!, vendar njeno poslanstvo je pač narekovalo, da je morala iti in pričevati o tem kar se je zgodilo: obisk tete Elizabete, rojstvo v Betlehemu, beg v Egipt, Nazaret, Jeruzalem, trpljenje s sinom in končno molitev z apostoli. Tudi mi smo veliko zdoma in vprašajmo se zakaj gremo zdoma. Ali zato, da evangeliziramo ali da bežimo, ker je doma hudo? Ob problemih v Mariboru je provincial povedal, da se je definirati glede na prošnjo mariborskega nadškofa dr. Marijana Turnška odločil za mesečno pomoč škofiji v višini 500 € zato, da pomaga majhnemu deležu zaposlenih do kruha – plač, saj nimajo v tem prehodnem obdobju na nadškofiji za sprotno vzdrževanje minimalno zaposlenih. Zadnja misel pa je bila glede na njegovo izkušnjo in besede, ki jih je slišal ob tem: da je pomembno govoriti, samo da se ob tem ne opravlja. Žal se velikokrat zgodi, da veliko govorimo in tudi ob tem veliko opravljamo druge ljudi, tudi sobrate. Bratskim spodbudam je sledil blagoslov. Po njem pa smo odšli v samostan, ki je bil pred dvema letoma vrnjen nazaj naši provinci in čaka na prepotrebno obnovo. P. Niko je predstavil zgodovino in načrte za prihodnost; lahko smo si ogledali prostore in že tudi načrte za prenovu. Prišel je čas za kosilo, ki pa ga ni in ni bilo. Nastala je kar zadrega, vendar se je naposled le vse skupaj dobro izpeljalo, saj so pripeljali okusno kosilo na morski in mesni osnovi, ki smo ga kar hitro pospravili; manjkalo ni dobrega domačega peciva, sadja, sladoleda in seveda kave. Že na začetku sem omenil, da je vse skupaj potekalo v parih urah, zato smo se okrog 14. in ali malo čez razšli. Morda pa je komu le uspelo podaljšati ure druženja. Morda?

V upanju, da ste tisti, ki ste vse opisano in prebrano doživeli ter tudi tisti, ki niste bili poleg zadovoljni z zapisanim, Vas vse skupaj prav lepo pozdravljam s pozdravom, ki sem ga večkrat, no vsak dan, slišal v Avstraliji in je tudi napisan na oglasni deski dnevnega reda Doma Matere Romane v Melbournu – BOG ŽIVI! in to vse zdrave in bolne brate, slednjih pa smo se še posebej spomnili v molitvi in besedi.

p. Krizostom

»**M**oj oče je bil blodeč Aramejec. /.../ (5 Mz 26,5-11)« Tako so Izraelci po Mojzesovem naročilu vsako leto obujali svoj zgodovinski spomin, nekoliko bolj utrdili in poglobili korenine svoje identitete. To je bila svojevrsna veroizpoved. Na prvi pogled nič novega v tem »zgodovinskem recitalu«, pa vendar vsako leto povsem drugače. Pred Gospoda so namreč s seboj prinesli koš prvin vseh zemeljskih sadov. V tem košu se je skrivalo njihovo življenje, življenje tistega leta: sonce in dež, neurje in toča, veselje in upanje, strah in negotovost, rojstvo in smrt, praznovanje in ples, vsakdanost in utrujenost ... Potrebno je bilo napolniti ta koš. To je bilo dejanje posameznika in občestva. Postaviti se s košem pred Gospoda je postalo liturgično dejanje spominjanja, s katerim so vedno znova vstopali v zgodovino odrešenja. Aktualni zgodovinski trenutek je začel postajati večni »danes«. Posamezni trenutki zgodovine, ki človeku polzijo iz rok, tako postajajo nepogrešljivi gradniki katedrale časa, trdno utemeljene na posvečevanju sedmega dne. Le tako se lahko človek obvaruje razčlovečenja, nevarnosti, da bi bila njegova človečnost posrkana v vrtinec vsakdanjega pragmatizma. Ta katedrala časa je sakralno prostorje človekovega srečevanja s svojim Stvarnikom in Odrešenikom.

Ta prvinska veroizpoved izraelskega ljudstva se me je še posebej dotaknila, ko sem razmišljal o smislu in vlogi rogozniškega kapitlja. Vsem nam, ki ostajamo zvesti sinovi pastoralno usmerjene matere province, se kaj hitro vsiljujejo pomisleki glede stalnega razglabljanja o naši identiteti. Mar ni to zapravljanje dragocenega časa in mlade moči, ki bi jo lahko veliko bolj aktivirali v pastoralnem delu? Pragmatično razmišljanje, ki me lahko v trenutku potegne v svoj vrtinec. A izkušnja Izraela, ki je uspel do danes ohraniti svojo edinstveno identiteto, mi pomaga ovrednotiti spominjanje.

Rogozniški kapitelj je v našem redu edinstven institut, ki je že od samega začetka namenjen brez odvečne formalnosti obujati in ohranjati spominjanje izvirnega bratstva. Manjšim bratom verjetno ne pristoji, da bi gradili »katedralo«, pač pa si želimo po zgledu našega očeta Frančiška obnavljati napol porušeno »cerkvico«, ki bo tako postajala vedno bolj naš dom, svetišče žive navzočnosti Stvarnika in Odrešenika v naših bratskih odnosih. Na ravni celotnega reda je letos rogozniški kapitelj za brate OFM 10 potekal v Mehiki. Vendar so tovrstna srečanja s strani generalnega ministra za brate OFM 10 priporočena tudi na provincialni ravni. Tako smo v naši provinci letos imeli že drugi rogozniški kapitelj na otoku Pa-

šman. Program je bil tematsko osnovan na vsebini knjižice Poživi Božji dar, ki je v tebi, ki jo je generalni minister namenil prvenstveno bratom OFM 10 (priporočljiva pa je seveda tudi za OFM 10+). Dopoldanska razmišljanja in pogovori so bili vseskozi naslovljeni na našo konkretno izkušnjo (ne-)bratskega življenja. Dan je bil prepleten z molitvijo in prijetnim druženjem ob igri, kopanju, sprehajanju in pripravljanju hrane. Meni osebno še posebej ostaja v lepem spominu obisk benediktincev, ko smo se jim pridružili pri večernicah v njihovem samostanu na Čokovcu, ter naša skupna molitev križevega pota in sveta maša v cerkvi loretske Matere Božje na vzpetini s čudovitim razgledom.

Ker smo bili tudi to pot zadovoljni s tako obliko skupnega preživljanja »dopusta«, nameravamo brate v skupini OFM 10 ohranjati še naprej tradicijo letnega rogozniškega kapitlja. Tako kot letos so tudi v prihodnje lepo vabljeni zraven vsi tisti bratje, ki bi si želeli imeti tovrstno izkušnjo, pa so glede na svojo redovno starost formalno izven naše skupine. Po dosedanjih izkušnjah je najugodnejši termin takoj po sklepu veroučnega leta, izbira kraja pa ostaja zaenkrat še negotova zaradi nujnega prestrukturiranja hiš, ki naj bi ga izvedlo novo vodstvo zadarske province. Ob povratku domov smo na povabilo zadarskega provinciala, bivšega župnika na Pašmanu, obiskali še Zadar in občudovali njegove bisere.

Hvaležni Bogu in vsem bratom, ki so nam omogočili izvedbo rogozniškega kapitlja, ohranjamo spomin na naše »očete« in vsak dan polnimo svoje »koše«, da bi se lahko ob letu osorej zopet vsi skupaj pojavili pred Gospodom.

*p. Ambrož Mušič
koordinator skupine OFM 10*

P. CHRISTIAN GOSTEČNIK NOVI DEKAN TEOLOŠKE FAKULTETE V LJUBLJANI

Na redni seji senata teološke fakultete, 4. junija 2012, je bil redni profesor in predstojnik katedre za psihologijo in sociologijo religije dr. Christian Gostečnik izvoljen za novega dekana teološke fakultete v Ljubljani. Pravilnik določa, da lahko vsaka izmed devetih kateder fakultete predlaga kandidata za volitve dekana. Izziv sta sprejela dva predlagana kandidata in akademski zbor je po predstavitvi njunih programov z glasovanjem kandidaturo obeh potrdil. Na tajnem glasovanju članov senata teološke fakultete je več glasov dobil p. Christian in bil s tem izvoljen na vodstveno mesto najpomembnejše slovenske teološke izobraževalne ustanove. V teh časih zelo odgovorno službo bo nastopil z novim akademskim letom, ko bo začel svoj dvoletni mandat. P. Christianu čestitamo in mu obljublamo svojo molitveno podporo.

P. Mari Osredkar

V sončnem nedeljskem dopoldnevu, 24. 6. 2012, je v cerkvi Sv. Frančiška Asiškega v Šiški, v svoji rojstni župniji, daroval biseromašo p. Valerijan Jenko OFM. Biseromašnik častitljive starosti, a še vedno iskrivega in bistrega uma pri svojih 86 letih, že več kot 60 let živi med izseljenskimi Slovenci; prvih nekaj let je deloval v Ameriki, nato pa od leta 1963 v Avstraliji. Kot duhovnik in frančiškan je še vedno aktiven član slovenske skupnosti, ki ji je pridobil in obnovil cerkev Sv. Rafaela v Sydneyu –Merrylands. Njegovo življenje je pestro in bogato, v celoti pa posvečeno enemu in edinemu cilju: z vsem srcem in dušo, kar najbolje služiti Bogu in ljudem, kar je razvidno tudi iz brošure in zgibanke, ki sta izšli ob tej priliki, ter mnogih pripovedovanj o njem. Ob vsem tem ostaja ponižen in skromen Frančiškov brat, vedno nasmejanega in vedrega obličja, mnogim kot oče, večini pa zgled in luč. Med našimi rojaki slovi po svoji dobroti, saj je bil vselej odprtih in darežljivih rok do vseh, ki so ga kdaj, v kakršnikoli stiski ali potrebi, iskali in prosili za pomoč. Zato mu pravijo tudi »naš nadomestni oče, skrbnik in tolažnik...«, kar veliko pove. Slovesnosti biserne maše so se v njegovi rodni Šiški, poleg župnijskega občestva, udeležili sobratje frančiškani s provincialnim ministrom, svojci, sorodniki, predstavnika vlade RS, prijatelji, znanci ter celo nekaj Slovencev, ki so ga pospremili iz daljne Avstralije. Mnogi so mu želeli čestitati in s spoštljivo hvaležnostjo stisniti dlan, saj je resnično živeča legenda. Slavnostni govornik, ki je orisal njegovo duhovniško pot, je bil njegov prijatelj in sobrat, p. Mirko Silvester, p. Valerijanu blizu tudi po letih. Patru Valerijanu pa so se za njegovo življenjsko delo zahvalili in mu izročili darila: predstavnik domačega občestva v imenu frančiškanske družine in ŽPS, jubilarova nečakinja ter ministrica za Slovence v zamejstvu. Da je bilo med celotno slovesnostjo pa tudi po njej, vsem še bolj toplo pri srcu, so poskrbeli tudi pevci združenih pevskih zborov, otroškega pevskega zbora in oba solista ob čudoviti glasbeni spremljavi kraljice inštrumentov in kitare. Po prisrčni slovesnosti biserne maše, ki je marsikomu, tudi slavljenču samemu orosila oko, je pred cerkvijo sledil kratek kulturni program v pesmi in besedi, ki ga je domiselno povezoval domači župnik br. Janez Papa. Sledila je še bogata pogostitev za vse prisotne, ki se je nato za slavljenca in vse njegove, nadaljevala z zdravico in okusnim kosilom v župnijski dvorani. Bogu hvala za vse, pa sklenimo z novomašno mislijo in obenem življenjskim vodilom p. Valerijana: »Iz Njegove polnosti smo vsi prejeli, milost za milostjo.«

Sonja in Ana Lomovšek

Na veliki ponedeljek smo se skupaj z br. Janom veselili, da je na Teološki fakulteti v LJ uspešno zagovarjal svojo diplomsko nalogo pri mentorju, prof. Miranu ŠPELIČU, OFM, na temo: *Patristična eksegeza odlomka Jn 11* (87 strani). Iskreno veselje in čestitke so napolnile *tistikratno* kosilo.

Letošnji velikonočni prazniki so prinesli raznolikost veselja, lepo obhajanje slovesnosti in veliko vernikov. Za župnijsko žegnanje na belo nedeljo nas je letos nagovoril in vodil slovesnost kardinal Franc Rode. Župnijski zbor je pel Kroningsmesse, instrumentalisti so ga spodbudno spremljali. Dan pred tem so kleriki gostili svoje starše in sorodnike. Po sprejemu v klerikatu smo si ogledali prostore FDI in se poučili o njihovem delu. Potem smo slovesno obhajali sv. mašo na samostanskem koru. Po skupnem kosilu v samostanski obednici je vsak klerik preživel popoldne s svojimi bližnjimi.

Obisk generalnega ministra je prijetno zaznamoval naš čas in druženje ter napolnil srca z veseljem, tako kot verjetno tudi drugim bratom naše province.

Prvomajsko taizejsko srečanje mladih iz Evrope v molitvi za zaupanje med narodi je pritegnilo našo pozornost, sodelovanje, molitev, obujanje spominov...

Kleriki so za prvomajske praznike poromali k Materi Božji v Medjugorje pod temo: *Pomiri se v Gospodu in vanj zaupaj*. Še posebej nas je zaznamovalo srečanje z molitvenim vzdušjem pri rožnem vencu, večerni sv. maši, pri adoraciji. Močno je seglo v srce osebno pričevanje fr. Josipa, zakristana v Medjugorju, ki je s svojim z življenjskim pričevanjem ljubezni do Gospoda, sv. Mateje Marije, do katoliške vere in svojega naroda luč, ena od luči medjugorskega bratstva. Navdušil nas je tudi preprost in vesel stil druženja tamkajšnjih Frančiškovih bratov. Deležni smo bili zastonske pogostitve in to v najlepšem bratskem vzdušju ter s povabilom, naj se tudi v prihodnje radi pri njih oglasimo. Rečeno nam je še bilo, naj povabimo brate iz province, da pridejo pomagat spovedovat, če je to možno.

Naše samostansko in župnijsko življenje so zaznamovali še naslednji dogodki: župnijsko prvo sveto obhajilo in prvo sveto obhajilo s sv. birmo v francoščini za otroke francoskih uslužbencev v Ljubljani, krst in birma osmih katehumenov, slovesni koncert ob 20-letnici obstoja študentskega zbora MPP, obisk škofijskih in drugih redovnih bogoslovcev našim bogoslovcem in vsej samostanski družini, odhod br. Melhiorja za dvome-sečno spoznavanje in služenje v Ain Karemu v Sv. deželi, volitev novega vodstva krajevnega bratstva FSR, goreče in zavzeto študiranje klerikov za izpite in seveda veselje ob novici, da je p. Christian G. bil izvoljen za dekana TF.

Dragi bratje, vsem vam pošiljamo prijazen pozdrav od sv. Marije, od angela pozdravljene. Ne pozabite, pričakujemo vas, vedno ste dobrodošli. Obogatili se bomo! Mir v dobrem! Veselo in koristno preživljanje poletnih mesecev, dober oddih, ustvarjalno osvežilne počitnice vam vsem!

P. Pepi L.

Dogajanje prvega šestmesečja leta 2012 pri Mariji Pomagaj na Brezjah

Če kje, se na Brezjah marsikaj dogaja. Pa ne zato, ker se mora, ampak ker se spodobi temu našemu romarskemu kraju, kjer stoji osrednje svetišče Matere Božje na Slovenskem. Naročilo, da naj nekaj napišem, sem sprejel pod pogojem, če si lahko pomagam z lepo urejeno spletno stranjo www.marija.si, ki jo pridno ureja p. Bogdan Rus, saj sem bil v tem času precej odsoten. Vendar, pri tem našem pisanju gre predvsem za to, da smo med seboj obveščeni in morda nas tudi ti zapisi spodbudijo za kakšen podvig v domačem okolju. Lepo je, da si tudi v naših Poročilih sporočamo, kje in kako delujemo kot frančiškani. Želel bi si, da bi se tudi oglasili kakšni, ki se še nikoli niso; teh pa ni tako malo. Torej, po tem uvodu naj navedem nekaj večjih dogodkov, ki so zaznamovali Marijino pot na Brezjah in naše frančiškansko delovanje na njej.

JANUAR

Vsako koledarsko leto se začne s praznikom Marije, Božje Matere – 1. januar. To pa je tudi praznik razglasitve Bazilike Marije Pomagaj za Slovensko Marijino narodno svetišče. Letos je maševal novomeški škof msgr. Andrej Glavan. Na posebno željo škofov smo ta dan blagoslovljali otroke. Kar nekaj družin je prišlo z majhnimi otroki, da bi jih izro-

čili v Božje varstvo in varstvo Marije Pomagaj. S škofom so somaševali p. Silvin Krajnc, rektor narodnega svetišča, in drugi sobratje duhovniki.

Na nedeljo Jezusovega krsta – 8. januarja, so se zbrali nekateri otroški in mladinski zbori radovljiške dekanije na Brezjah. Mladi glasovi so združeni oblikovali božičnico.

FEBRUAR

Vsako leto se ob godu Lurške Matere Božje, 11. februarja, zberemo na Brezjah in slavimo Marijo, zdravje bolnikov. Marija nas vodi k Jezusu. Tako je poudaril tudi p. Janez Novak, stiški opat, ki je maševal in pridigal. Kljub mrzlemu vremenu se nas je zbralo mnogo, da bi se združili v molitvi za bolnike in tiste, ki strežejo bolnikom. Bolni so lahko pri maši prejeli tudi zakrament bolniškega maziljenja.

Na prvo postno soboto, 25. februarja 2012, je bilo na Brezjah romanje alkoholikov in vseh, ki trpijo zaradi alkohola in drugih odvisnosti. Ob deseti uri je maševal beograjski nadškof msgr. Stanislav Hočevár. Njegovo prvo sporočilo romarjem je bila molitev svetega Bernarda: „Spomni se, o premila Devica Marija ...“ Te besede so dale rdečo nit vsej slovesnosti. V pridigi je poudaril pomen vere, na kateri lahko temeljijo krščanske vrednote. Po sveti maši smo se zbrali v dvorani nad zakristijo in ob ganljivih pričevanjih preživeli čudovito uro vere in upanja. Somaševalo je še nekaj duhovnikov, ki so prišli molit zase in za svoje vernike.

V nedeljo, na 1. postno, smo se prvič letos odpravili na križev pot do Brezij - po stari romarski poti. Pot se začne na mostu čez Peračico pri Posavcu ob pol treh popoldne. Milostno je bilo. Sama pot, še posebej teža klanca, ki smo ga ob molitvi in premišljevanju Jezusovega trpljenja premagali. In se povzpeli „na goro“, do brezjanske bazilike, kjer je bila sveta maša. Besedilo križevega pota je pripravil p. Silvin in je izšel v knjižici Z zaupanjem molimo: Oče naš ...

MAREC

Od 16. do 25. marca smo na Brezjah obhajali misijon. Poleg naš je bilo misijonsko dogajanje še v Mošnjah, Radovljici, Ljubnem in Ovsišah. Na Brezjah je misijonaril p. Danilo Holc OFM Conv. Nekaj srečanj smo imeli skupnih.

Romanje nosečnic, družin in vseh, ki si želijo otrok je bilo v soboto, 24. marca, ko so še posebej družine radovljiške dekanije dopoldne romale k Mariji Pomagaj. Prišle so se zahvalit za številne milosti, ki nam jih dobri Bog na priprošnjo Božje Matere podarja. Obenem pa so pri slovesni sveti maši ob deseti uri s koprskim pomožnim škofom dr. Jurijem Bizjakom prosile za varstvo in blagoslov naših družin. Škof je v pridigi je poudaril pomen zvestih, trdnih zakonov in razumevanja v družini. Zbranim je zaželel, da bi bilo to srečanje kakor čaša hladne vode v vročem dnevu, kot je bila novica nadangela Gabrijela, da bo devica Marija postala Božja mati, čaša hladne vode za vse človeštvo. Po prošnjah je sledil škofov blagoslov nosečnic, družin in vseh tistih, ki si želijo otrok. Po koncu slovesnosti sta nas navdušila Gregor in Kristina Čušin. Igralec je tokrat nastopal v vlogi očeta, saj sta nas s hčerko Kristino prek razmišljanj v pismih nasmejala. In ganila ob lepem pričevanju, kako različno, vendar globoko doživljata odnos oče – hči. Isto soboto zvečer pa je bil v sklopu misijona mladinski večer. Najprej je bila priložnost za spoved, nato pa lepo oblikovana mladinska maša, ki jo je s sodelavci pripravil p. Peter Vrabec. Po maši je bila v dvorani še kateheza in pričevanja.

APRIL

Velikonočno in povelikonočno dogajanje je nekako odprlo glavno romarsko življenje na Brezjah. Seveda pa je bil glavni dogodek meseca aprila obisk namestnika svetega Fračiška. Slovensko Marijino narodno svetišče je tako v petek, 20. aprila 2012, gostilo br. Joséja Rodrígueza Carballa ofm, generalnega predstojnika Reda manjših bratov. "Prihajam kot romar med romarji, da bi prosil: Marija, pomagaj!" Generalni minister je ob deseti uri somaševal z vsemi brati na čast Materi Božji, kraljici Reda manjših bratov. Kot je povedal v nagovoru, je zanj obisk svetišča, kot so Brezje, velika milost. Ob svojem obisku te dni opaža, da je slovensko ljudstvo Marijino, kakor dokazujejo številna svetišča in Mariji posvečene cerkve po naši deželi. V pridigi nas je še spomnil, da smo marianska provinca. To naj se ne vidi samo po tem, da delamo v mnogih Marijinih svetiščih. Pozna naj se predvsem po veri, ki se krepi ob veri Marije. Na koncu evharistične daritve smo generalnemu ministru podarili podobo Marije Pomagaj. Zelo se je je razveselil. Odslej bo visela v njegovi pisarni. Br. José se je vpisal v knjigo odličnih gostov. Napisal je: "Sveta Devica, Marija Pomagaj, blagoslovi Slovenijo, blagoslovi in varuj manjše brate, prosi za nas svojega Sina, našega Gospoda Jezusa Kristusa".

MAJ

Na praznik Jožefa delavca, 1. maja je na Brezjah vedno slovesno. Ta dan je še posebej primeren za razmislek o našem delu. Ob 10. uri nas je med osrednjo slovesnostjo p. Stane pozdravil in spomnil, da je danes več razlogov za praznovanje.

Najprej je to začetek majnika, Marijinega meseca, meseca šmarnic; potem praznik sv. Jožefa delavca in praznik dela. V pridigi je poudaril pomen človeškega dela. Delo ni človekova domislica, ampak nekaj Božjega, saj je Bog človeku že v raju rekel, naj si podvrže zemljo. In delo je podoba tega (prim. 1Mz 1,28).

Obisk p. provinciala pa je veljal tudi br. Leonu, ki je ta dan obhajal 80-letnico življenja. Pri bratškem kosilu se nam je pridružil še p. Filip. Ljubezen do Marije je v mesecu majniku izkazalo tudi več organiziranih skupin, ki so se v soboto 5. maja pridružile osrednji romarski sveti maši ob 10. uri. maševal je p. Silvin in romarje pozval h kreptvi vere in iskanju Božje volje. Marija je lahko velik zgled poglobljene vere v našem življenju. Lepo oblikovanemu bogoslužju svete evharistije so sledile litanije Matere Božje.

V soboto, 5. maja 2012, so se pri Mariji Pomagaj zbrali člani Društva ljubiteljev jaslic. Po molitvi rožnega venca je p. Leopold ob 8.30. uri na glavnem oltarju daroval sveto mašo, kjer je v nagovoru posebej izpostavil Sveto družino, družino in pomembnost jasličarstva. Po maši so se člani Društva ljubiteljev jaslic zbrali v dvorani nad zakristijo na redni skupščini. P. Leopold, duhovni in organizacijski vodja društva, se je v uvodnem govoru vsem navzočim zahvalil za trud, ki so ga v preteklem letu vložili v jaslično ustvarjanje. Celotno dogajanje sta s skladbami povezovala pevka ga. Francka Senk in g. Tomaž Plahutnik, ki jo je spremljal na citre. S svojim nastopim sta ustvarila čudovito »sozvočje, atmosfero pri bivanju jasličarjev pri Mariji Pomagaj«.

V soboto, 5. maja 2012, smo se pri Mariji Pomagaj zahvalili tudi za Božje varstvo pri delu gasilcev, za njihovo nesebično pomoč in zgled solidarnosti. Domačim brezjanskim gasilcem so se na romanju pridružili kolegi iz Borovnice, Naklega, Radovljice, Vrhnike, Žalca, Gotovelj, Viča, gasilci iz Preddvora pa so se na romanje podali kar peš. Sveto mašo je ob 11.30 daroval p. Bogdan Rus. Gasilec se je zahvalil za njihovo nesebično darovanje za druge, za stalno pripravljenost vsakega izmed njih v srcu, ki je nekaj velikega. Poudaril je, da ni umetnost življenja v tem, da ni težav, ampak da težave rešujemo. In sprejeti tako držo, da smo pripravljeni pomagati sočloveku, ni lahko. Drža gasilcev pa je taka in je lahko zgled mnogim ljudem.

Skrivnost rožnega venca in veliki darovi, ki jih je Bog položil v naravo okrog Brezij, so spet združili romarje na Rožnovenski poti v soboto, 12. maja. Z njimi je bila tudi avtorica in pobudnica ureditve te poti, ga. Jana Grohar.

Na 6. velikonočno nedeljo so se člani Društva Slovenija v svetu zbrali pri Mariji Pomagaj. Zanje je maševal duhovnik Leopold Valant. Sveto mašo je zaključil z besedami: »Tako lepo je bilo danes tukaj. Slovenija v svetu pri Mariji Pomagaj. Marija povezuje slovenski narod. Kamorkoli so šli Slovenci po svetu, so nesli s seboj podobo Marije Pomagaj. Ko se vrnejo v Slovenijo, se zbirajo pri njej.«

Vsako leto se na Brezjah oglasi veliko motoristov, ki prosijo za Božji blagoslov. Med njimi so tudi Moto veterani. Klub Motoveteranov izhaja iz Šoštanja, družijo jih njihovi železni konjički. Vsako leto to skupino z veseljem sprejmemo na Brezjah, saj nas obogatijo s svojo vedrino in medsebojno pomočjo.

Vsi Slovenci na svetu se vsako leto srečajo v enem večeru. To je večer slovenskih narodnih izročil. Osrednje praznovanje je pri Kraljici Slovencev, Mariji Pomagaj na Brezjah, praznuje pa vsak slovenski dom. Na predvečer praznika Marije Pomagaj, kraljice Slovencev, Slovenci po svetu že 36 let prižigajo sveče in molijo v dober namen. Slovenci v domovini pa se na ta dan v velikem številu zberemo v baziliki Marije Pomagaj na Brezjah in se priporočamo Njej, ki varuje slovenski narod in slovenska krščanska izročila v svetu. Tako smo na ta dan v duhu in molitvi povezani vsi Slovenci po svetu. Ob 19. uri so bile v baziliki Marije Pomagaj na Brezjah šmarnice in molitev rožnega venca. Ob 20. uri se je začela sveta maša, ki jo je ob somaševanju prisotnih duhovnikov daroval celjski škof dr. Stanislav Lipovšek. Sveto mašo so prenašali na valovih Radia Ognjišče, prisostvovala pa ji je tudi ministrica za Slovence po svetu Ljudmila Novak. Po sveti maši smo med petjem litanij in v soju lučk milostno podobo spremili v procesiji po vasi. Sledile so slovesne Marijine večernice.

V baziliki Marije Pomagaj na Brezjah smo na binkošno soboto, 26. maja 2012, obhajali molitveni dan Živega rožnega venca za edinost Cerkve, za nove duhovne poklice ter za njihovo stanovitnost in svetost. Srečanje smo začeli ob 9.30 uri z molitvijo rožnega venca, sveto mašo ob 10. uri pa je daroval p. Simon Peter Berlec, OFM, iz Novega Mesta. V uvodu v sveto mašo nas je nagovoril p. Leopold Grčar, duhovni oče ŽIVEGA ROŽNEGA VENCA, ki se je zbranim zahvalil za vsako premoljeno desetko rožnega venca in za vse, kar se po Mariji polaga v Božje srce – za duhovne poklice in za edinost Cerkve. V homiliji je p. Simon Peter Berlec spregovoril o življenju in kako se leto lahko v vsakem trenutku spremeni: bolezen na vrhuncu moči, smrt ljubljene osebe, velik loterijski zadetek, srečanje človeka in z njim povezano rojstvo velike ljubezni. Življenje je polno preseñenjenj, nepredvidljivo. Ko se ti kaj takega zgodi, ko te nekdo pokliče po imenu, je srce bolj veselo ali bolj žalostno, nikoli pa enako. Še posebej če te pokliče nekdo, ki je Vsemogočni. Tu je postregel s primerom Jezusovega klica Simonu in Andreju: »Hodita za menoj!« in Pavlovim spreobrnjenjem.

JUNIJ

Tudi mesec „rožnik“, ko trgamo – beri - beremo „vrtnice“ so Brezje polne romarskih dogodkov od vseslovenskih, kot je to romanje bolnikov, ali škofijskih, kot je to peš romanje mladih iz Ljubljane na Brezje, ali dekanijских in župnijskih. Še posebej pa so v teh osrednjih romarskih mesecih ob sobotah lepe procesije ob prepevanju Marijinih pesmi.

Takole piše na spletni strani: „Na Brezje gorenjske nas vodi srce ...“ poje romarska pesem po napevu znane lurške. Prepevajo jo številni romarji, ki obiščejo Marijo Pomagaj v njeni Baziliki. Predlani, prvo soboto po veliki noči, je bila zvečer prva Marijina procesija z lučkami. Kakor vsako soboto zvečer bomo tudi tokrat skupaj preživeli duhovni večer. Premišljevali bomo po vzoru bl. Janeza Pavla II. Vsak človek se sprašuje, kako do konca v svojem življenju izpolniti Božjo voljo. Božja volja ni nek tuj, sovražen načrt, ki bi nas popredmetil in iz nas naredil stroje, ampak je osebno srečanje, ki človeka sprejme v tem, kar zna najbolje.“

Urnik duhovnega večera:

18.30 – srečanje bralcev in sodelujočih pri liturgiji (prijava na bogdan@marija.si)

19.00 – sveta maša

20.00 – tiha adoracija in serafinski rožni venec

21.00 – procesija z lučkami ob Marijini pesmi

Zgornji zapis je samo povzetek pomembnejših dogodkov. Več morete prebrati na spletni strani <http://www.marija.si/>. Večina zapisa je torej povzetega po spletni strani in zapisi so od p. Bogdana Rusa, nekaj povezovalnega teksta pa sem seveda sam dodal. Mnoge dekanije in župnije so se v zadnjih mesecih ustavile pri Mariji, bodisi konec tedna, pa tudi med tednom. Po večini so najavljene, so pa tudi nekateri, ki se samo spotoma oglašijo. Vedno več je tudi skupin iz tujine, recimo na poti v Medžugorje ali ob vrnitvi nazaj. Pestro in bogato dogajanje pri Mariji pomagaj narekuje vsem, ki se trudimo za lepo in duhovno podobo osrednjega marijanskega romarskega svetišča na Brezjah, da ob svojem delu prinašamo med ljudi: mir, veselje, ljubezen, edinost in spravo.

Sam letos po enoletnem bivanju zapuščam Brezje, zato se zahvaljujem Bogu po Mariji za vse milosti, ki so mi bile podarjene na tem svetem kraju. Hvaležen sem, da sem mogel služiti in oznanjati evangelij množicam in nenazadnje se zahvaljujem sobratom, ki so me bratsko in dobrohotno spremljali in spodbujali.

Mir in vse dobro.

p. Krizostom

Novice s Svete Gore

Letošnja velika noč je bila nekako o pravem času. Tako velikonočne pesmi vsaj pridejo do izraza, preden se začnejo majniške. Tudi teden molitve za duhovne poklice je tako minil izven šmarnične pobožnosti. Češnje so hitro odcvetele in nekateri so se pohvalili, da so prve zrele češnje utrgali že konec aprila. Hkrati pa je že začel zoreti ječmen. Kako hitro preide pomlad v poletje! Če verjamete ali ne, na Sveti Gori so zvonovi letos utihnili dvakrat. V svetem tridnevju so seveda utihnili zaradi liturgičnih predpisov, v začetku maja pa so morali utihniti za nekoliko daljši čas, in sicer zaradi nujnih obnovitvenih in vzdrževalnih del v zvoniku. Ta so potrebna za-

Druge dejavnosti so ustaljene: razstava pirhov, romanja okoliških župnij, goriških gasilcev, srečanje dveh škofij ... Letos je bilo to srečanje prav na binkošno nedeljo. Hkrati je gostoval še mešani pevski zbor San Justo iz Argentine. Program je bil bogat in tudi dobro obiskan. Ni pa bilo najbolj posrečeno, da je vse to bilo na isti dan. Dvojezična maša se pač nujno zavleče, če potem sledi še koncert s pavzo, postane vse skupaj malo dolgo. Poleg tega smo imeli goste (oba škofa in duhovnike) v obednici, nastopajoče pa v cerkvi. P. Pavel potrpežljivo prenaša nadloge z nogo. Obiskuje ga patronažna sestra. Pomagamo mu tudi mi, kolikor moremo in kolikor nam dovoli. Križe in težave lahko drug drugemu pomagamo nositi, odvzeti pa nam jih nihče ne more!

radi dveh razlogov: zaradi močnih začetnih sunkov zvonjenja trpijo zidovi, zaradi vremenskih in podnebnih vplivov pa »omaguje« tudi železna konstrukcija. Molk zvonov nekaterim kar ustreza (saj veste ... tisto zvonjenje ob 5. uri!). Toda po predvidevanjih bo to veselje trajalo le krajši čas, recimo dva meseca! Letos namreč obhajamo 90-letnico zvonov na Sveti Gori in v tem času bi radi tako poskrbeli zanje, da bodo še dolgo opravljali svojo nalogo.

Tudi romarski dom potrebuje »rehabilitacijo«, ki ni preprosta, zato so sestanki s to temo kar pogosti, na njih pa se pojavljajo vedno novi predlogi, dopolnitve in izboljšave. Kljub temu pa ostane bojazen, da kljub široko zastavljenim pripravam spregledamo kakšno pomanjkljivost, ki se bo, žal, pokazala šele potem, ko bo objekt deloval.

Vreme? Različni smo: nekatere vedno zebe, drugim je vroče, enim je vseč sonce, drugim pa megle in dežne kapljice. Tistim, ki gredo na morje ali v hribe pa seveda kmetom, ki bi radi posušili seno, je pogodu lepo vreme. Kdor pa je kaj posadil ali posejal, pa želi, da bi ljubi Bog zalil. Vreme tudi p. Hadrijanu težko ustreže. Ko dežuje, se boji, da bo vse zgnilo, čez kakšen dan pa že toži, kako se bo vse posušilo. Ker debata o vremenu nima konca, zaključujem te 'novice' z lepim pozdravom s Svete Gore!

p. Zdravko

P. S.: Da imamo novega ordinarija, pa že itak veste!

† p. Felicijan Pevec

(Novo mesto, 8. junija 2012)

Dragi p. Felicijan,

Ko sva se srečala na svetega Marka dan – bil si že v novomeški bolnici – si bil še poln dobre volje. Skorajda v isti sapi si me pozdravil in mi dal naročilo, ki ga danes izpolnjujem. Rekel si mi namreč: „Začni pripravljati govor za pogreb.“ Nisem začel takrat in tudi potem, ko sem izvedel, da si umrl, medtem ko sem bil sam nedaleč od tebe pri drugem bratu, ki so ga tisti sobotni dan 2. junija pripeljali v bolnico, sem odlašal s to nalogo. Nekatere naloge so zelo težke, pa čeprav nam jih ljudje zaupajo skoraj kot svojo zadnjo voljo.

Svojo pot proti našemu današnjemu srečanju s teboj si začel pred dobrimi dvainšestdesetimi leti v Temenici št. 18, župnija Šentvid pri Stični. 25. februarja leta 1950 je bilo, ko si se rodil mami Rozaliji roj. Berdajs in Očetu Francu. Krščen si bil v Šentvidu in takrat si dobil ime Jožef.

Ker je oče dobil delo kot rudar v Kočevju, ste se preselili iz Temenice, tako da si osnovno šolo končal v Kočevju. Tam se ti je ob koncu osemletke tudi porodila misel na duhovništvo. Ker je bilo takrat edino malo semenišče v Vipavi veliko premajhno za vse, ki so želeli postati duhovniki – za duhovne poklice so bila to izredno rodovitna leta – si se odpravil v Pazin, kjer si skupaj s precej veliko skupino slovenskih dijakov (okoli deset vas je bilo v vsakem letniku), začel gimnazijska leta. Pa si svoje nabiranje znanja v Pazinu po enem letu tudi končal. Med profesorji so bili tudi frančiškani iz bližnjega samostana, ki so k pouku prihajali v redovnem habitu. Nagovorili so te njihova medsebojna povezanost, osebnostna zrelost in mir, ki so ga izžarevali. Sam si dejal, da si v njihovem redu uvidel duhovno in življenjsko okolje, za katerega si se čutil poklicanega.

Ta želja te je pripeljala v noviciat na Kostanjevico nad Novo gorico, kamor se je prav v tisti generaciji noviciat preselil iz Novega mesta. Po enem letu, ko si nosil obleko preizkušnje, si 19. avgusta 1967 naredil prve začasne zaobljube. Srednjo šolo si potem končal pri frančiškanih v Splitu in se leta 1970 vpisal na

Teološko fakulteto v Ljubljani in leta 1976 prejel mašniško posvečenje v Nazarjah. Takoj za tem se je začelo tvoje srečevanje z Novim mestom. Sem si prihajal kot šestoletnik, leta 1977 pa si bil redno nastavljen za kaplana. Po enem letu si bil premeščen za kaplana v Dobovo in potem do leta 1984 v Novo Štifo. Tega leta pa si prišel v Novo mesto, ki si si ga izbral po zelo resni in hudi bolezni. Zakaj? Sam si rekel, da zaradi poprejšnjih dobrih vtisov, prijaznih ljudi in ker si imel tukaj znanca, p. Petra Lavriha, pravzaprav tvojega rojaka iz rojstne župnije. Ta samostan je bil od takrat naprej tvoj dom – do sobote 2. junija deset minut pred osmo uro zvečer, ko so gvardijanu p. Simonu Petru sporočili, da si umrl.

Ko sem bratom pisal o tvoji smrti, sem zapisal, da si na tem svetu živel 62 let in tri mesece. Je to dolgo? Ne. Če gledamo ljudi tvojih let, so polni življenjske moči in sposobni in pripravljeni velikih naporov. Kdor danes umre pri dvainšestdesetih letih, umre mlad. Ti, dragi p. Felicijan, si umrl mlad. Vendar pa je bilo praktično polovico vseh tvojih let podarjenih. Pred tridesetimi leti si resno zbolel in dolge tedne, kar mesece lebdel med življenjem in smrtjo. Kot da se ti smrt zdi še prezgodnja, za življenje pa nimaš pravega zdravja in moči. In takrat smo te prvič pokopali, kakor si se sam večkrat pošalil, a je bilo v tvoji šali nekaj grenkobe. Spomnim se kot bogoslovec, kako so bratje govorili o zdravniških poročilih, ki niso dajala nobenega upanja. Da te lahko reši samo čudež. In ta čudež se je zgodil – zadaj so bile molitve in prošnje tolikih ljudi, tolikih dobrih duš, ki so za tvoje življenje sklepale roke pred Gospodarjem življenja in smrti. Po čudežu si prišel iz bolnice, shujšan, upognjen, z bremenom v bolniški postelji preležanega leta – toda živ. Zavedal si se, da so ti bila ta leta podarjena. Morda nisi znal vedno najbolje ravnati z njimi, vendar si bil hvaležen zanje. Sam si mi to povedal, ko sva se v zadnjem mesecu večkrat pogovarjala. Zato, dragi p. Felicijan, naj bo prva spodbuda, ki jo želim

danes za vse nas zajeti iz tvojega življenja prav ta podarjenost. Tebi trideset let. Nam, vsak dan posebej. Seveda, če se tega zavedamo in skušamo to podarjenost tudi v resnici živeti.

Ko si na koncu noviciata pisal tedanjemu provincialu prošnjo za neslovesne zaobljube, si zapisal takole: „Podpisani klerik-novinec prosi ponižno, da bi mi dovolili narediti neslovesne zaobljube po končanem noviciatu.“ To je bilo na god Marije Snežne leta 1967. Danes nas ob besedi o ponižnosti neprijetno spreleti, ker mislimo, da je z vsako ponižnostjo prizadeto človekovo dostojanstvo. In vendar so največje stvari v življenju preprosto ponujene – zanje se moramo odločiti, ali pa jih odkloniti. Nam ne pripadajo, mi pa se obnašamo, kot da smo že davno postali njihovi absolutni gospodarji. Pa nismo. Tudi gospodarji svojega poklica nismo. Mama ni gospodar svojega materinstva in oče ne svojega očetovstva, frančiškan ni gospodar svojega redovništva in duhovnik ne svojega duhovništva. In zato me danes zaskeli, ko se spominjam tvojega zapisa ob koncu leta preizkušnje: klerik-novinec prosi ponižno. Gospod, ponižno te prosim, da bi znali ponižno sprejemati poklic, v katerega si nas poklical, in ga ponižno živeti, da bi mogel ti v njem postati tisti, ki daje rast.

V enem od dni tega tedna je na mojo elektronsko pošto prišlo pismo, v katerem sem odkril, da si ljudi nagovarjal na čisto poseben način. Do ljudi

si znal priti preko knjige, preko zgodovine, preko lepote. Matija Ogrin je zapisal: „Izgubili smo plemenitega, srčno dobrega in za humanistične vede vnetega podpornika. Kaj pa bi jaz vedel, recimo, o baročni frančiškanski pridigi, če bi mi pater Felicijan ne prinesel »na pladnju« prvovrstnih, doslej neznanih rokopisov? Da, tako nas je podpiral enega za drugim in nam odpiral vrata k dragocenim virom, k novim spoznanjem, k popolnejši podobi o naši katoliški kulturni dediščini nekdanjih stoletij, o njenem vitalnem prispevku k življenju našega naroda. Zdaj, ko ga bomo pogrešali, bomo

bolj občutili, kako veliko poslanstvo je ponižno in skoraj neopazno opravljal.“ Ob teh besedah nekoga, ki si mu mimogrede – takšen je bil tvoj slog, ko si poslal knjigo, razglednico, članek, ali kaj podobnega, z enim samim stavkom pojasnila, včasih še to ne – odprl pod do obzorij, ki so mu bila do tvojega obiska nepoznana, se razpira novo polje tvoje predanosti. Danes se jasno zavedam, da se poslavljamo od brata, ki je – vsaj po moji presoji – najbolje poznal preteklost naše province. Bolj kot drugi se je znal družiti z imenitnimi brati naše petstoletne zgodovine, se pogovarjal z njimi preko rokopisov in knjig, preko arhivskih dokumentov in preko neznatnih drobcev, ki jih je neprestano nabiral.

Dragi Felicijan, ne bom rekel, da si vedno mojstrsko znal živeti sedanost, vem pa, da si poznal preteklost in jo ljubil – živela je skozi arhive in knjige. Tem si namenil največ časa. Že od otroških let naprej, ko si prosil starega očeta, da je stopil do tiste omare, v kateri je pod ključem varoval svoje knjižne zaklade. Nazadnje si sam postal varuh knjig – samostanski knjižničar in tudi provincialni knjižničar, ki je tudi druge navduševal, naj vzljubijo knjigo. Včasih je bila knjižnica eden od svetih prostorov v samostanu. Danes je pot do Najsvetejšega in do knjižnice prevečkrat zaprašena. Kako naj živimo sedanost, če nam preteklost – ne bi rekel, da nam ostaja tuja – huje je, preprosto nas ne zanima, ker ne prinaša nobene konkretne koristi. Dragi Felicijan, ti si nam pokazal, da tudi skozi včerajšnji dan vodi pot k današnjemu človeku.

Na tem mestu bi rad spregovoril o stavku, ki si ga zapisal provincialu v nekakšni prilogi s pojasnili k prošnji za slovesne zaobljube. Pismo si končal z upanjem: „V upanju, da bom svoje prestopke še lahko popravil, zaključujem in Vas lepo pozdravljam. Pax et bonum.“ (18. julija 1975). Ti in provincial, nekoliko tudi tisto pismo, ki ga omenjam, ste vedeli, kaj hočeš popraviti. Koliko ti je uspelo, veš ti sam. Zase vem, da nam nikoli ne uspe do

konca. Vedno se nas drži nekaj starega človeka, ki se ga nikakor ne moremo otresti. Vse to kaže, kako težko je priti v tempelj kot cestinar. Kako težko je skloniti glavo, potrpati se na prsi in priznati, da potrebujemo odpuščanje. In vendar nam samo cestinarjeva drža odpira pot v prihodnost. Sedaj, ko si se o svojih prestopkih pogovoril z Njim, ki je na križu prosil očeta za odpuščanje tebi, meni, in vsem drugim ljudem, nam pomagaj, da bomo tudi znali živeti v upanju, da bomo kdaj po Božji milosti še lahko popravili svoje prestopke.

Za konec naj se vrnem na začetek: k tvojemu duhovniškemu poklicu. Ker si po koncu osnovne šole med počitnicami delal v trgovini, sta starša razmišljala, da boš postal trgovec. Tudi tebi ta misel ni bila tako tuja. Biti trgovec. Pravzaprav ti je vsaj malo te žilice ostalo skozi vse življenje. Tvoja skrb so bile svečke, ki so jih ljudje prižigajo. Sedaj bodo prižigali tudi ob spominu in prošnji zate. Vendar so se stvari obrnile drugače. V tista razmišljanja je stopila beseda človeka, vašega domačega župnika, če bi morda šel za duhovnika. Samo po sebi se ti je zazdelo, da je to zate najboljša pot. Sam si priznal, da bi težko razložil, kako si prišel do te odločitve, kaj vse ji je botrovalo. Si pa zatrdil, da se nisi nikoli pokesal, da si storil ta korak. Bili so pomisleki, porodil se je tu in tam kak dvom, ali ravnaš prav. „Ko sem zaživel v klostru, sem postal povsem trden v svoji življenjski odločitvi.“ V teh tvojih besedah razbiram dvojje. Najprej, da je poklic tudi ponudba. Ne na tržni način. Ne gre za ponudbo in povpraševanje. Ampak gre za tisto obzirno besedo, ki jo je tebi spregovoril tvoj župnik in je pomenila prelomnico v tvojem življenju. Mi danes prevečkrat mislimo, da bi s tako besedo vdrali v svobodo mladega človeka. Ob tvojem zgledu, p. Felicijan, danes mirno rečem vsem mladim ljudem, ki so na tvojem pogrebu – zakaj ne greste za Božjim klicem, če ga čutite v sebi. Druga misel pa je, da si trdnost dobil, ko si zaživel v klostru. Kako bi človek mogel ljubiti nekaj, česar ne živi. V kar se ne potopi tako do konca, kakor bi se vsi mi morali potopiti v krstno vodo, da bi res umrli in vstali v Kristusu. Bojimo se stopiti do konca noter, v svoje življenje, v svoj poklic, v svoj stan – in smo slabe volje, ker ne doživljamo blagoslova notranjosti. Ko sem zaživel v klostru, sem postal povsem trden. S prošnjo pri Bogu vsem nam pomagaj do te trdnosti.

Naj končam z besedami g. Ogrina: „V molitvi se ga bom spominjal in se Bogu zahvaljeval za vse dobro, kar je za nas storil.“

p. Stane Zore

Nikoli si nisem predstavljal, da bom kdaj stal ob tvoji krsti in po nareku srca spregovoril nekaj besed v slovo ob tvoji ločitvi iz tega sveta.

Najini poti sta se prvič srečali leta 1970, v prvem letniku TF. Zvedel sem, da si doma iz Kočevja, iz mesta, o katerem so ljudje mojega rojstnega kraja, iz znanih razlogov, neradi govorili. Veljalo je za mesto strahov, za mesto, ki naj bi bilo prvo socialistično mesto, kar pomeni, brez krščanskih znamenj. Prav v tem mestu, je Gospodar žetve zasadil v tvoje srce hrepenenje po redovniškem

in duhovniškem poklicu. Tvoj značaj je bil prijeten. Po končanem študiju sta se najini poti razšli. Božja volja je hotela, da si ti odšel v Novo mesto, jaz pa sem bil poslan za kaplana prav Kočevje, mesto tvojega otroštva. Imel sem priliko srečati se z vašo družino. Začutil sem klen rudarski značaj tvojega očeta in mehko materine ter otroško preprostost brata in sestre. V tem ozračju si klesal svojo odločitev za poslanstvo, ki ti ga je pripravljaval Dobri Pastir.

Po novi maši si za kratek čas odšel v Novo mesto, nato v Dobovo, od tam pa v mojo rojstno župnijo k Marijini božjepotni cerkvi pri Novi Štifi. Velikokrat sva se videvala in si izmenjavala misli. Bil si otroško zvedav, znal si iz človeka izvleči, kar si hotel zvedeti, sledil je dobrohoten in širokosrčen nasmeh, nato pa iskriv in hudomušen komentar. Med službovanjem pri Novi Štifi si hudo zbolel. Krožile so govorice, da si več kot na pol mrtev, da imaš le 1% možnosti za preživetje. Pa je Gospod, kot nekoč pri Lazarju, dejal: »Ta bolezen ni za smrt«. Ostal si, ostale pa so tudi posledice hude bolezni, ki so te spremljale vse življenje. Če sem te vprašal, kako zdravje, nisi nikoli tožil. Dejal si: »Malo več inzulina, pa lahko tudi torto ješ.«

Ponovno si se po zdravljenju vrnil v Novo mesto in spet sta se najini poti srečali. Moja naloga je bila, da sem te kot dekan vabil na seje in skupna

srečanja. Rad si mi hudomušno dejal: »Povej mi kaj je nujno!« In tega nujnega si se držal. Tvoji referati, ki so bili navadno napisani na iz ene strani že rabljen papir, so bili kratki a kleni in vsebinsko bogati. Rad si priskočil na pomoč pri spovedovanju in pri nadomeščanju tega ali onega duhovnika. Duhovnike si rad sprejemal, se jih razveselil. Vedno si imel pri roki kakšen droben spominček – povezan z zgodovino kloštrske župnije ali s tvojo dragoceno zakladnico – samostansko knjižnico. Zadnje darilo, ki si ga dal meni in mi je zato še posebej drago, je knjiga »Hvaljen moj Gospod«. Ko sem zvedel za tvojo smrt, sem prav to knjigo postavil predse, se zazrl v tvoj obraz in prebral misel, ki si jo zapisal leta 2009 in je zapisana tudi ob tvoji krsti. (Zapisal si: »Ko mi je dana milost 43 let redovništva (2009), se zahvaljujem Božji previdnosti, mojim staršem, Frančiškovi provinci sv. križa Slovenije, in vsem, ki so spremljali mojo pot, mi širili obzorje in me obdajali z dobroto. Zanje prosim Božjega blagoslova do konca.«)

Tvoja podoba me je navdala z mislijo, da si ob redovnih zaobljubah izbral pravo ime. Felicijan. Ime Felicijan izvira iz latinske besede felix – kar pomeni rodoviten, srečen, srečenosen - vesel, zdravilen.

Rodoviten si bil v oznanjevanju Božje besede in pri delitvi znamenj Gospodove ljubezni.

Bil si srečen in vesel duhovnik in redovnik. Bil si velik optimist. Ko sva se nekoč pogovarjala o tem, da duhovniki živimo v nekem strahu, da bodo naše cerkve, ko bodo ti starejši pomrli, prazne, si dejal: »Nepotrebno tarnanje, med tem časom se bodo drugi postarali in prišli do spoznanja, da je vera vrednota.

To vedrino si ohranil do zadnjega. Ko sem te pred prvim majem obiskal v Novomeški bolnici, sem te našel na hodniku, v pogovoru z neko osebo. Na vprašanje, kaj je s tabo, si hudomušno odgovoril: »Vse je zanič, le še v glavi je nekaj zdravega«

Bil si zdravilen za marsikatero osebo, ki si ji namenil prijazno besedo in nasvet.

P. Felicijan, sedaj ko si se preselil iz minljivega v neminljivo, iz časnega v večno, iz zemeljske žalosti v neminljivo srečo, od bogoslužja pri kamnitem oltarju k bogoslužju nedoumljive Božje skrivnosti, prosim Božjega blagoslova zate, za tvojo srečno večnost. Bogu hvala, da te je poslal med nas kot duhovno posodo iz katere so mnogi pili.

Hvala tudi tebi, dragi sošolec, predvsem pa brat v duhovništvu, za vso nesebično pomoč in prijateljstvo.

Ob tem slovesu pa te prosom, dragi p. Felicijan: Posreduj pri Bogu za nas, za našo dekanijo, za nove duhovniške in redovniške poklice, pa tudi za milost vere ljudstvu, ki nam je zaupano.

Bogu in tebi, dragi brat v duhovništvu, hvala zdaj in vekomaj.

g. Miro Virant, dekan

Prijatelju misijonov, p. Felicijanu v slovo

Ob vsem že slišanim in zapisanem bi rad dodal še svojo zahvalo kot moderator sveta za misijonsko evangelizacijo v naši Slovenski frančiškanski provinci Svetega Križa. Namreč, pokojni Felicijan je imel poleg številnih „konjičkov“ in ljubezni, tudi ljubezen do naših misijonarjev, še posebej frančiških, s katerimi si je mnogokrat dopisoval. Poznal je tudi zgodovino slovenskih misijonov in je nam članom sveta večkrat dal kakšno konkretno pobudo za naše delovanje. Dragi p. Felicijan, hvala Ti za Tvoje misijonsko delovanje in naj Ti bosta zavetnika misijonov sv. Terezija Deteta Jezusa in Frančišek Saleški bogata priprošnjika pri Bogu, še posebej pa sv. Frančišek Solan, ki je zavetnik vseh frančiških misijonov. Njihove priprošnje naj Ti izprosijo večno druženje z nebeščani.

p. Krizostom

† Anton Ogorevc

Rojen je bil 15. septembra leta 1932 v Brežicah. V družini je bilo enajst otrok. Hodil je v slovensko, med vojno pa v nemško šolo. Njegov oče je imel obrt sodarstva, za kar se je v obrtni šoli in doma izučil tudi Anton. Dve leti je bil pri vojakih v Zaječarju. Nekaj časa je delal v opekarni v Sevnici. V petdesetih letih se je preselil v Ljubljano. Trideset let je delal v tovarni Šport oprema v Vižmarjah kot mizar. V Vižmarjah je kupil parcelo in zgradil hišo. 15. septembra leta 1963 se je na Brezjah poročil z Angelo, rojeno Zavašnik (po domače pa pri Brezarjevih - znano po Brezarjevem breznu) iz Glinc, župnija Ljubljana Šentvid. V družini so se mu rodili trije fantje: Metod, Robert, Peter. Upokojil se je leta 1992. Umrl je 20. junija 2012, 23. junija pa je bil pokopan iz župnijske cerkve v Šentvidu na tamkajšnjem pokopališču, v grob Zavašnikovih.

Pokojni je bil mož globoke vere in pokončne verske držbe ob vseh nasprotovanjih. Že od mladosti je rad hodil k sv. maši, se udeleževal misijonov, molil in dobrodelno deloval. V službi je bil zaradi trdnosti v veri pogosto deležen pikrih opazk, vendar je ostal neomajen. V službi zaradi vere v povojnih komunističnih časih ni mogel napredovati. Šele dve leti pred upokojitvijo je postal preddelavec v delavnici. Kot mizar je veliko delal tudi za cerkev. Pri frančiškanih v Centru je obnovil spovednice, kasneje tudi v Šentvidu. Mizarska dela je opravljal pri sestrah Kristusa Odrešenika na Šmartinski, v Kosezah, v Logarski dolini. Veliko je delal tudi za

Škofove zavode. Nekaj časa je ob vikendih z avtom in prikolico razvažal dobrodelno pomoč po vsej Sloveniji. Ko ni mogel in želel več toliko delati v delavnici, je s prihranki pomagal pri različnih cerkvenih projektih in je tako vse denarne prihranke razdal. Še iz bolnice je naročil, kam naj domači odnesejo zadnji večji dar.

V zakonu in družini je bil intenzivno prisoten. Oče Anton se je skrbno posvečal vzgoji otrok v zavesti velike dolžnosti staršev pred Bogom. Vzgajal je strogo, učil delavnosti in skromnosti. V družini smo vsak večer molili rožni venec. Spomnim se, da večkrat nisem smel kam iti npr. s šolo, vedno pa me je rad pustil na duhovne vaje. Mama je po prestani bolezni ostala na opornicah (berglah) in takrat je oče prevzel vse gospodinjstvo in vrt. Še dva tedna pred smrtjo je, že zelo bolan, mami skuhal kosilo. Vedno je bil praktičen in vsega se je lotil. Umrl je zaradi raka na trebušni slinavki.

Pogrebni obred s sveto mašo in pridigo sem ob navzočnosti domačega župnika in več drugih duhovnikov, provincialnega ministra in velikega števila sobratov vodil sam. Oče je res veliko naredil zame in trdno ostaja v meni, zato sem čutil, da mu želim tako izkazati zadnjo uslugo in delo usmiljenja. V zadnjih letih sva se le redko srečevala "v živo", pogosto pa preko Gospoda pri oltarju. Želim pričevati o njegovi kot skala pokončni držbi v življenju in smrti. Naj počiva v Božjem miru in naj bo njegovo življenje rodovitno še naprej.

p. Metod

Med sobrati in rojaki na petem kontinentu v Avstraliji

V zadnjih številkah Poročil je bilo že kar nekaj zapisanega o romanju in potovanju, ki sem ga bil deležen v tem sobotnem letu, ki se izteka. Preko Baragove dežele me je pot peljala v Sveto deželo, v marcu in aprilu ter polovico maja pa sem bil tam onkraj ekvatorja, kjer je 5 kontinent in mu je ime Avstralija. O prvih dveh deželah sem torej že pisal, zato sem bom tokrat ustavil pri prostrani deželi, predvsem pa bom zapisal svoja opažanja in doživetja ob srečevanjih z sobrati frančiškani in rojaki Slovenci.

V času sobotnega leta na obisku v tretji deželi

Mislil sem, da bom lahko zapisal, da sem bil prvi, ki sem sobotno leto preživel na misijonskih postajah naših bratov v Avstraliji, pa je to pred 10-letji počel že apostolski misijonar p. Evgen Ketiš, ki je bil v času sobotnega leta nekaj mesecev v Avstraliji. Kakorkoli že, izkušnja, ki je za mano, je izredno bogata, doživeta in neizbrisna.

Melbourne – Kew – sv. Ciril in Metod

V zgodnjih jutranjih urah 8. marca sem pristal z letalom letalske družbe Emirates na Melburnskem letališču, kjer sta me sprejela p. Ciril in njegova sodelavka na misijonu Marija. Tako se je pričelo moje „avstralovanje“. Isti dan zvečer smo izvedeli za smrt Cirilovega očeta; tako sem hočeš ali nočeš moral poprijeti za vso načrtovano in nenačrtovano delo, kamor recimo sodijo pogrebi, maziljenja v bolnici in še kaj. Privadil sem se na nove razmere prav preko dela, kar ni bilo hudo, saj mi je Marija, ki je že 10 let s p. Cirilom na misijonskem delu v Kew v Melbourneu veliko pomagala in pokazala. Šalim sem se, da bom naredil tisto, kar Marija ne bo mogla; tega sicer ni bilo veliko, je pa bilo pomembno in samo meni kot duhovniku lastno: maša, spovedovanje in druga duhovniška opravila; sicer pa je Marija postorila ogromno; to moreš razumeti samo, ko vidiš in doživiš.

Življenje v velikem skoraj 4-miljonskem mestu poteka kot v drugih mestih, čeravno so mesta v Avstraliji nekaj posebnega, saj so zelo razpotegnjena, polna zelenja, ki je še posebej prisotno v številnih lepo urejenih parkih. Hitro sem vzljubil sprehode ob reki Yarri, ki vijuga skozi Melbourne, počasi sem se navadil tudi ulic in sam kraj, predel Melbournea Kew mi je postal domač, vendar sem ga „povohal“ ali spoznal samo delček, saj je zelo velik. P. Ciril je bil torej zaradi odhoda na pogreb svojega očeta odsoten 14 dni, potem po vrnitvi pa so se pričele priprave na veliko noč. Veliko je

bilo stvari, tako da je bilo življenje zelo pestro in dnevi so hitro tekli. Voditelj misijona p. Ciril mi je zaupal vodenje svetih maš in obredov za veliki teden, tako sem okusil praznovanje velike noči po avstralsko. Na veliki petek je bilo vroče vreme 30 stopinj, da smo morali cerkev hladiti s klimo, na velikonočni ponedeljek pa nas je v cerkvi že zeblo zaradi hitre in precejšnje ohlavitve. V Melbournu, tako velja pregovor, je mogoče v enem dnevu doživete vse štiri letne čase. Ob vsem delu pred veliko nočjo in po njej za kakšne večje izlete ni bilo veliko časa, pa vendar smo si ga vzeli za dan ali dva, da smo vsi trije skupaj videli pingvine in obalo 12. apostolov, kot dve recimo večji atrakciji države Viktorija. Oba, p. Ciril in Marija sta se v okviru možnosti in časa močno potrudila, da sem okusil Avstralijo in seveda delo na misijonu. Sam sem sodeloval pri izdaji velikonočne številke Misli; po svojim močeh sem pomagal, predvsem pa spremljal delo urednice Marije. Misli so resnično revija, v kateri je opisano dogajanje na vseh krajih, kjer delujejo frančiškani, oziroma živijo Slovenci; Misli so matična knjiga umrlih, krščenih in poročenih, če naštejemo po vrsti glede na število. Prav ostarelost in smrt sta vedno pogostejši spremljevalki ali dejstvi Slovencev v Avstraliji. Bil sem prisoten pri 5. pogrebi in 3 od te sem vodil sam; navzoč sem bil pri dveh porokah in enem krstu. Dvakrat sem „urgentno“ moral v bolnici podeliti tudi bolniško maziljenje. Rad sem nosil obhajilo v Dom Matere Romane in še k nemu Slovcu Ignacu Kalistu v dom preko ceste, čisto blizu cerkve sv. Cirila in Metoda. Kar precej je bilo pastoralnega dela. Ob vsem tem pa sem

bil veliko v družbi med Slovenci v pogovoru ali, ko smo bili povabljeni na kosilo ali večerjo in seveda še posebej po nedeljskih svetih mašah. V lepem spominu mi ostajajo svete maše v Sant Albansu in Geelongu, kjer sta maši enkrat na mesec in to sem doživel kar trikrat: Enkrat pa sem maševal tudi v Morvelu in Wodongi; kraja, ki sta 2 uri oziroma 4 ure z avtom oddaljena od Kew. Nekaj posebnega je bila tudi udeležba na 17. slovenskem festivalu v Springvelu, na Slovenskem društvu Planica. V skoraj dveh mesecih se je torej na misijonu v Kew odvijalo veliko raznoterih dogodkov. Naj omenim še srečevanja z različnimi skupinami na misijonu: moški prostovoljci, ki so vsake 14 dni pokosili travo okrog Baragove hiše in cerkve, skupine, ki so se menjavale pri čiščenju cerkve, potem cerkveni pevski zbor, molitvena skupina... družinska kosila na drugo nedeljo v mesecu. Hvaležen sem Bogu za vsa ta doživetja, predvsem pa, da sem lahko tudi sam kaj doprinesel.

Adelaida – Sv. Družina

Proti koncu bivanja v Avstraliji sem se za en teden preselil v Adelaido k p. Janezu in nato za teden dni v Sydney k patrom Valerijanu in Darkotu. P. Janez me je prišel pričakat na letališče v Adelaido in po nekaj kilometrih sva se pripeljala na ulico Young, kjer je središče sv. Družine, ki je prav v času mojega bivanja obhajalo 30-letnico od blagoslovitve temeljnega kamna za cerkev, 1. maja 1983. Kakor v Malebournu, je tudi v Adelaidi prišel nenapovedani dogodek, saj je p. Janez odšel za tri dni v bolnico, da so mu vgradili defibrator. Tako sem uredil, kar sem mogel in znal

in nadomeščal p. Janez pri mašah v domu, kjer mašuje med tednom; dvakrat sem torej v domu maševal v angleškem jeziku. V domači cerkvi sv. Družine pa sem daroval mašo ob prazniku sv. Jožefa delavca in začetku Marijinega meseca majnika s šmarnicami. Seveda pa sva na 4. velikonočno nedeljo, nedeljo Dobrega Pastirja imela mašo, katero sem vodil in pri njej spregovoril ali pričeval o svojem duhovnem poklicu. Teden dni bivanja pri p. Janezu je bilo kratek; spoznal sem tudi njegovo „živalsko farmo“, od štiri do dvonožcev ter raznorazne perjadi, pa tudi ribe plavajo v ribniku. Dolg čas mi ni bilo tudi, ko je p. Janez bil v bolnici, sicer pa sem med dnevom bil na raznih ogledih, ki mi jih je omogočil dober Slovenec Jože. Zadnji dan mojega bivanja v Adelaidi se je p. Janez vrnil iz bolnice, popoldan pa sem že imel let za Sydney.

Sydney - Marylands

Uro in pol dolg let iz Adelaide do Sydneya je hitro minil. Od letališča do Marylandsa sem se peljal z vlakom; na železniški postaji me je pričakal p. Darko, ki me je bratsko sprejel in me z avtom odpeljal na misijon, kjer je velika cerkev sv. Rafaela in poslopje z veliko dvorano in drugimi potrebnimi prostori. Srečanje s p. Darkotom in p. Valerijanom je bilo pristrčno in domače; skupaj smo

molili, jedli in seveda somaševali. V te času bivanja v Sydneyu, ki je prav tako hitro tekkel, sva s p. Darkotom ogledala Modre gore s Tremi sestrami – to je čudovito pogorje, kakšno uro vožnje z avtom iz Sydneya; obiskala sva oba slovenska kluba v Sydneyu in tudi hrvaški center, ki je zelo blizu našega Slovenskega kljuba Triglav. P. Darko mi je omogočil tudi srečanje z rojaki v glavnem mestu Avstralije Canberri, kamor sva šla na 5. velikonočno nedeljo. Prenočila sva pri dobrih Slovencih iz Prekmurja, drugi dan pa sva si ogledala avstralski parlament, Slovenski kljub Triglav v Canberri, obiskala sva slovensko ambasado in se z ambasadorjem dr. Milanom Balažicem pomudila v enournem sproščenem klepetu; videla sva tudi katedralo sv. Krištofa in na poti domov sva se ustavila v še v Penrose parku, kjer je čudovita romarska cerkev Matere Usmiljenja in ob njej samostan poljskih patrov pavlincev. V samem parku, ki se razteza tudi v gozd, je veliko narodnih kapelic in med njimi tudi slovenska. Zadnji dan pa sva obiskala škofijsko mesto Paramata, kamor spada Merrylands: tam je lepa stolnica, ki je leta 1996 pogorela zaradi podtaknjenega požara in so jo pred leti lepo obnovili in poleg pozidali tudi nov moderen prizidek; sprehodila sva se tudi po sydneyanskem olimpijskem centru ter ob koncu na poti na letališče obiskala še veliko pokopališče,

kjer počiva veliko število naših rojakov, med njimi tudi p. Bernard Ambrožič, stric pokojnega torontskega nadškofa Alojzija Ambrožiča. Ponovno sem bil na letališču v Sydneyu, da poletim v Melbourne, kjer sem ostal še s p. Cirilom nekaj dni do mojega povratka v Slovenijo.

Življenje z doživetim v srcu

Upam, da se ob branju vsega zapisanega da začutiti utrip slabih dveh mesecev in pol življenja med sobrati in rojaki v Avstraliji. Sam čutim, da sem ob vsem doživetem drugačen, saj bom od sedaj naprej mogel z drugimi očmi gledati na vse, kar bom slišal o delu sobratov med rojaki na petem kontinentu. Razumel bom, da je tam delo drugačno kot doma, predvsem pa, da je med rojaki Slovenci prisotna velika ljubezen do slovenske domovine in medsebojnega druženja; radi pa imajo tudi brate frančiškane, ki jih pridno podpirajo. Res, da prva generacija počasi umira, vendar na drugi strani

druga in tretja generacija v manjših številkah kaže, da slovenska kultura še ne bo tako hitro umrla. Zagotovo pa nas bo čez 10 let ali 15 močno skrbelo na kakšen način bomo še kot frančiškani delovali med Slovenci. Ne bi bilo slabo že danes razmišljati, kako bomo drugo leto ali čez nekaj let zastavili pastoralo na 5. kontinentu.

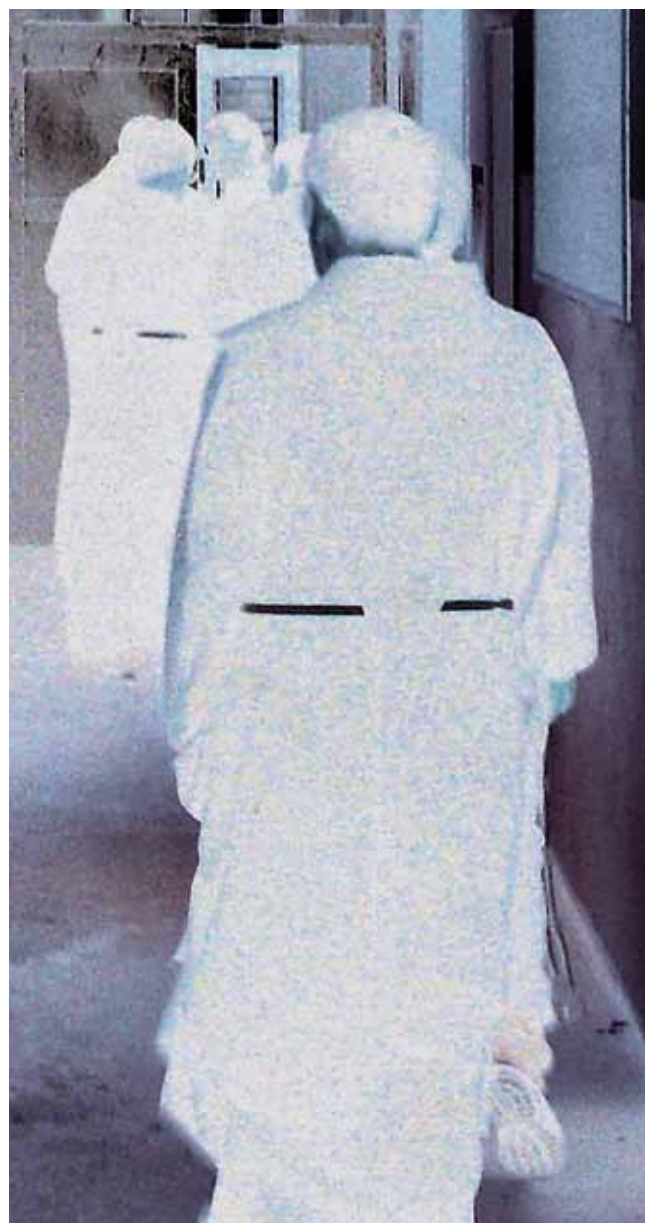
Ob koncu se iskreno zahvaljujem provinci za dovoljenje, da sem lahko šel v času sobotnega leta na obisk k sobratom in rojakom, da začutim in zaživim utrip slovenskega duhovnika med rojaki. Hvala sobratom Cirilu, Janezu, Valerijanu in Darku za bratski sprejem in prikaz vsega, kar sem doživel. Od vsega se počutim res „zadetega“. Verjamem, da bo moje nadaljnjo pastoralno delovanje drugačno in začinjeno z vsemi deželami, ki sem jih obiskal v minulem letu, še posebej doživetja iz Svete dežele in dežele pod Južnim križem.

p. Krizostom

Zakaj nekateri odidejo?

Naš generalni minister pogosto postavlja nekatera vprašanja: »Zaradi česa smo vstopili v red? Zakaj ostajamo v bratstvu? Zakaj pa nekateri odidejo?« Tudi provincialno vodstvo je na aprilski seji (17. 4. 2012) ob tej temi ugotavljalo, da je v zadnjih petnajstih letih odšlo 17 bratov. Nekateri so si premislili kmalu po vstopu oziroma v prvih letih, nekateri pa v nekoliko poznejših letih. Vsaka človekova odločitev je težka, posebej pa vseživljenjske, kot so odločitev za zakonski stan, duhovniški in redovniški poklic. Zdi pa se, da tudi zvestoba dani besedi ni več krepost. Najbrž res ni vsak za duhovnika/redovnika, pa tudi za zakonski stan ne. Le ugibamo lahko, zakaj nekdo pride in zakaj odide! Morda kdo prehitro reče: »Gospod, za teboj bom hodil, kamor koli pojdeš« (Lk 9,57) ali: »Življenje dam zate« (Jn 13,37), pa hitro začuti veliko razliko med besedo in dejanjem. Tudi prerok Jeremija je tožil: »Preslepil si me, Gospod, in dal sem se preslepiti« (Jer 20,7).

Kdo lahko z gotovostjo trdi, da ima duhovni poklic? Nekateri so za J. E. Kreka trdili, da ni imel poklica, pa je kljub temu vztrajal in odgovorno vršil pomembno poslanstvo. Zato so ga še posebej hvalili. Nekateri odhajajo, ker so vstopili v samostan, niso pa zapustili sveta, ugotavlja p. Polikarp. Odhajajo, ker na izbrani poti niso zaslutili cilja, niso si vsak dan osmislili svoje odločitve za »posvečeno življenje«. Blesk in sijaj nove maše ali slovesnih zaobljub sta zbledela, besedo pa je treba držati v dostikrat manj lepem vsakdanjem življenju. Poleg tega je človek nepomirjen s sedanjostjo, ves raztrgan med preteklostjo in prihodnostjo. Včasih so možni tudi nesporazumi, večkrat se redovno življenje tudi zmaliči, čeprav bi

moralo nositi pečat evangeljske resnosti. Duhovni poklic je najtesneje povezan z vero! Generalni minister poudarja, da je za svoj poklic odgovoren predvsem vsak sam. Potrebna je zvestoba molitvi, zvestoba obljubam, življenje iz vere. Nikakor ni na mestu prilagajanje življenja svojim razvadam, pač pa je potrebno življenje uravnavati po duhu konstitucij.

Kako pa ostali sprejmemo to, da nekdo odide? Če nas zapusti brat, s katerim nismo najboljše shajali, rečemo: »Kar naj gre, sam si je kriv.« Ko pa odide nekdo, s katerim smo dobro sodelovali, pa seveda iščemo krivdo v posamezniku ali skupnosti. Včasih ima kdo lahko svojo predstavo o redovnem življenju ali pride pod vplivom kake osebe itd. To pa ni dovolj, da bi v času krize zdržal. Možno je, da je kdo premalo premislil, ko je prišel ali pa ko se je določil, da gre.

Zakaj ostajamo v bratstvu? Razlogov je nemara več: ker se nismo pravi čas odločili za kaj drugega; ker ne vemo, kam naj bi šli po nekaj letih niti kako bi preživeli, če nimamo delavnih navad; ker smo se navadili »biti ves dan zaposleni z ničimer« (generalni minister) ali živeti v slogu: »Kako lepo je nič delati in potem počivati.« Eni živijo, kot verujejo, drugi začnejo verovati, kot živijo. Gotovo pa so v večini redovniki, ki vedo, da je zvestoba poplačana, vedo, komu so dali besedo, prav tako vedo, da je nekaj res posebnega živeti »posvečeno življenje«, sploh pa, da na svetu popolne sreče ni. »Za vse stiske in vse poraze, bojazni in trpljenje je opravičilo samo eno: vstajenje« (francoski mislec Leon Bloy).

Sedanji papež nas opominja, da ne smemo Boga izgubiti izpred oči in ne pozabiti Gospodove obljube ob odhodu, namreč »da se bo vrnil«! O tem, zakaj ostajamo, pa je vredno razmišljati ne glede na to, na katerem življenjskem ovinku smo, tudi če smo na zadnjem, ni to odveč.

Opomba: Če utegneš, ponovno preberi: F. Rode, Ožarjeno bivanje, str. 111–115.

P. Zdravko

Mlačna vera škodi cerkvi (DUHOVNI BANKROT)

Mlačna vera škodi Cerkvi, trdi sedanji papež Benedikt. To je problem Cerkve, saj prav mlačnost povzroči razne nečednosti, npr. spolne škandale in finančne zablode. To je vidno in znano, kljub temu pa to ni osrednji problem. Glavni problem je duhovni bankrot, ki izhaja iz nedoslednosti. Finančni bankrot je bolj viden in zaznaven, duhovni pa je bolj prikrit in zato nevarnejši. To najbrž neradi priznamo. Tega tudi noben novinar ne omenja. Na splošno bi lahko rekli: novinarji nauka o Cerkvi ne poznajo, težko pa se uprejo skušnjavi, da Cerkve ne bi poniževali, žalili in ji privoščili celo propad. Na napake res ni težko kazati. Teh nikoli ni manjkalo. Zato je zahteva koncila: Cerkev je potrebna nenehne prenove.

Cerkev pozna več načinov prenove. Najbolj znana sta dva: Frančiškov in Lutrov. Frančišek je na začetku 13. stoletja začel pometati pred svoji pragom, ko je pokleknil pred papeža in ga prosil: »Gospod papež, dovolite nam živeti po evangeliju!« Papežu ni ničesar očital, čeprav se je tedaj Cerkev podirala. Njegova prenova je bila uspešna in njegov zgled je vreden posnemanja. Tristo let pozneje, v začetku 16. stoletja, je začel prenovo Martin Luter. Pometati je začel pred papeževim pragom. Njegova 'prenova' se je končala z zahodnim razkolom. Ko pokažemo na druge, odvrnemo sum od sebe. Priznati pa bi morali, da smo za stanje v Cerkvi krivi prav vsi. Eni bi morali priznati, da so veliko »slabega storili«, mi, 'pravični', pa, da smo »veliko dobrega opustili«.

Razlogov za duhovni bankrot je veliko: lagodno življenje, nedoslednost in nezvestoba svojim dolžnostim. Naj omenim le zvestobo brevirju: »Škofje, duhovniki in diakoni so dolžni vsak dan opraviti vse ure« (kanon 276, Verbum Domini, str. 72). Za redovnike to posebej ureja kanon 1174. Ravnati se ne bi smeli po trenutnem razpoloženju, ampak po dolžnosti, izkazovati zvestobo v malem. Nevarno je tudi ločevanje božjega usmiljenja od božje pravičnosti. Tomaž Špidlik navaja: »Odvzeti ljudem strah božji z izgovorom, da je Bog usmiljen, je velika satanova goljufija in prevara. Na ta način ljudje ne skrbijo več za svoje zveličanje, ostajajo v zmoti in še druge vlečejo pogubi naproti.« Usmiljenje brez pravičnosti sploh ni možno. Nevarna je tudi »stalna skušnjava vsakega moškega /.../, akti-

vizem, to je želja, da bi se ukvarjal s storitvami in pomembnimi dejavnostmi«. To pomeni, da bi se dokazoval s financami, v medijih, s športom, da bi na tak način pokazal nase. Duhovnega življenja pa se ne da pokazati. Prav tako je zmotno tudi, če kdo enači družbo s Cerkvijo. Božjega kraljestva (pastoralnega dela) ne moremo graditi predvsem z denarjem. Prazna duša je nekaj povsem drugega kot prazna blagajna.

Tudi redovniki smo v nevarnosti, da podležemo težnjam razkošnega sveta. Čisto zares ne bi smeli pozabiti, da ne smemo živeti kakor kdorsibodi ali kakor se nam zljubi, saj je naša glavna dolžnost prizadevanje za popolnost. Redovnemu življenju moramo dati pečat evangeljske resnosti. »Za katoličane je Cerkev resda sestavljena iz ljudi in ti ji krojijo zunanjo podobo, vendar je v ozadju temeljna zgradba, ki jo hoče sam Bog in je zato nedotakljiva. Za človeškim pročeljem je skrivnostna nadčloveška stvarnost.« Vsaka redovna skupnost bi morala biti model veliki skupnosti (Cerkvi). Finančni zlom Cerkve ne more uničiti, toliko bolj pa ji škodimo sami, če nismo to, kar naj bi bili. Torej je pravi razlog treba iskati v naši nezvestobi in v naših napačnih držah pred svetom.

Če mlačna vera škodi Cerkvi, potem lahko rečemo, da ji prav tako škodi nezvestoba redovnim pravilom, še posebej, če se s takim stanjem sprijaznimo. Kriza se je zajedla tudi v redovništvo, ki bi sicer moralo biti znamenje Cerkvi in svetu. Zato se mi zdi, kot da je redovništvo podobno trhlemu drevesu, ki ima veje sicer še zelene,

korenine pa se sušijo! »Posvečeno življenje« je le zveneče ime, je kot jabolko, ki je lepo na pogled, znotraj pa črvivo in gnilo. Žal plevel vedno raste in bo rasel do žetve. Dejstvo pa je, da vse posvečenje prihaja preko Cerkve, »saj je njen smisel, da nas vodi k Bogu in Bogu omogoča, da prihaja k nam«. Premagajmo skušnjavo, ki jo je zagrešil sv. Hieronim: »Oblačili smo se v raševino in se valjali v prahu, a smo izobčevali škofo.« Temu se je pozneje smejal!

Toda tudi kriza Cerkve ima svoje sporočilo. Spodbuja nas, naj ne nižamo duhovnih standardov redovnega življenja, da nam ne bo treba prodajati praznih samostanov in cerkva. Skrbimo za kakovostno redovno življenje, da bo »brez gube in madeža«. Na ta način bomo največ storili za prenovo Cerkve. Ne mečimo kamnov v 'grešno Cerkev', saj bi lahko zadeli prav sebe. Raje napišimo pismo sebi v obliki spraševanja vesti, in pazimo, da ne pride novinarjem v roke, saj ga ne bi razumeli; utegnili bi ga celo zlorabiti, ob tem pa bi sebe imeli za čiste in nedolžne. Ni dvoma, da mlačna vera škodi Cerkvi. Še več: »Mlačnost je senca smrti!«

P. Zdravko Jakop

Po naravi do Stvarnika

Rad imam naravo in občudujem Stvarnika, saj me vedno znova prevzame in nagovori, da se zamislim nad njeno lepoto in urejenostjo. Morda mlajši bolj občudujejo 'čudeže' tehnike, npr. koliko vsebina lahko spravimo na USB-ključ. Res, čudež. Vendar to ni zadnji dosežek. Res pa je, da je novejšega datuma. Čudeži v naravi pa so od nekdaj. Moramo jih opaziti in jim posvetiti pozornost. Poglejmo nekaj primerov, npr. majhno seme lubenice, iz katerega ga bo o potrebnih pogojih zrasla lubenica, katere teža bo 200.000 krat večja od teže semena. Kdo zna to razložiti? Vzemimo kapljico vode. Kdo bi preštel, koliko atomov je v njej? Učenjaki pravijo, da nič manj kot štiristo dvajset trilijonov. Matematično to zapišemo krajše: 10 na 18 potenco. In če bi nam bilo dano videti prostranost atomov? Želod – hrastov plod – kako majhen je in vendar je v njem hrastovo drevo, ki bo raslo sto, dvesto in več let! Potem bo prišel vihar ali gozdar, ki bo v pol ure zrušil mogočno drevo. Podobno smreka. Majčkeno in lahko seme, in kakšno drevo trideset in več metrov visoko! Kako lahko majhen brencelj požene veliko žival v beg. Klop, drobčna živalca, nam lahko povzroči velike težave, skrbi in nevšečnosti. Pomislimo tudi na pridnost in smotrnost čebelic.

Kako na dovršen in domiseln način se razmnožuje, vzdržuje in ohranja živalski in rastlinski svet. Sveže jajce lahko sprajimo za zajtrk. Lahko

pa se ob primerni temperaturi izleže piščanček. In cvetje čez celo leto od teloha do krizantem. R. Tagore je spoznanje izrazil takole: »Skrit v srcu stvari, / siliš seme v kali, / popke v cvet / in zoreče rože v sadove«. Posebnega občudovanja pa je vreden človek. Nihče ne more razložiti, kako je mogoče, da ena sama celica lahko proizvede milijon celic. V dojenčku jih je milijarde! To je čudež, to je krona stvarstva. V eni sami celici je ves človek z očmi (kakšna popolna kamera) in ušesi (kakšno dovršeno 'ozvočenje' telesa) ... In tudi človek je posebej šibak pred obličjem smrti! Seveda lahko učenjaki tudi v laboratorijih in rentgenih, če so ponižni, občudujejo Stvarnika, ki jih tako rekoč vodi za roko pri njihovih raziskovanjih. Duhovni ljudje pa so spoznali Stvarnikovo modrost v stvarstvu. Npr. bl. A. M. Slomšek: »Kdo je vse ustvaril? Kdo je naučil ptičice peti; kdo jih je naučil hitro leteti? Kdo je na nebu sonce prižgal? Kdo nam je ata in mamico dal? – vse je naredil dobri naš Bog, zato se zahvali mu, ljubi otrok.«

Frančiškanski učitelj sv. Bonaventura pa tako le bodri. »Človek je zares slep, ako ga ne morejo razsvetliti sijajne luči, ki obilno sijajo iz stvarstva. Je gluha, če se ne zdrzne ob sozvočju in spevu tolikih glasov. Je nem, če ob tolikih čudovitih rečeh ne prične hvaliti Gospoda. Pravzaprav je bedast, če ob pogledu na toliko dejstev ne zmore priznati njih početnika. Zato odpri oči, nastavi uho svojega uma, odpri ustnice in spodbudi lastno srce, da bo moglo videti, razumeti, hvaliti, ljubiti, častiti; slaviti in povečevati svojega Boga v vseh stvarih! Če tega ne storiš, mora vse stvarstvo pričati zoper tebe.«

Narava je res čudovita knjiga Božjega razodetja, če jo hočemo in znamo brati.

P. Zdravko Jakop

Za vsak meter zemlje gre

Hvala Bogu! Odgovorni za evropsko kmetijsko politiko so spoznali, da je obdelovalna zemlja dragocenost, še večja dragocenost pa je tista zemlja, ki je resnično obdelana. Dejstvo je, da se število prebivalstva povečuje, saj na svetu živi že preko sedem milijard ljudi, zato je razumljivo, da potreba po hrani narašča. Površine obdelovalne zemlje pa se krčijo. Evropska skupnost se je v tej situaciji odločila, da bo ohranjala za kmetijstvo potrebna zemljišča. Ta skrb pa je dolžnost tudi vsake države, torej mora biti prisotna tudi na lokalni ravni.

Evropska skupnost šteje 12 milijonov kmetijskih gospodarstev, ki obdelujejo 170 milijonov hektarov zemlje. Seveda so med državami velike razlike. Največ obdelovalne zemlje na prebivalca

imajo Romuni, Slovenci pa smo na samem repu, saj na prebivalca pride le 886 kvadratnih metrov obdelovalnih površin.

Na svetu je več kot milijarda lačnih ljudi. V Evropi je 80 milijonov ljudi na pragu revščine, število pa še raste. Pridelati bo treba veliko več hrane, in to zdrave hrane, ob tem pa bo posebej potrebno poskrbeti za čim krajšo pot od proizvajalca do potrošnika. Če je pot predolga, je vmes cela vrsta posrednikov, ki dobro zaslužijo, proizvajalec in potrošnik pa potegneta kratko. Morda je ena od posledic predolge poti tudi ta, da razvite države vsako leto zavržejo 1,3 milijarde ton živil (v Sloveniji približno 30 %), in to skoraj vpricho ljudi, ki zaradi lakote umirajo. Ti bodo naši sodniki!

Pri nas je njivskih površin kar veliko in je res vprašanje, zakaj pridelamo premalo zelenjave, pšenice pa komaj za vsako drugo žemljo. Sadje se da tudi predelati v sokove, lahko ga tudi posušimo. Slovenci imamo ugodne razmere za pridelavo krompirja, koruze, žit itd. Na organiziran način bi lahko več pridelali in na domačem trgu po ustrezni ceni to tudi prodali. Tudi za govedorejo imamo dobre možnosti. Prav tako »vinograd obdelovati, to mora vsaki znati ...«

Za naše kmetijske stratege je kljub tem dobrim možnostim veliko vprašanje, kako naj 74.000 slovenskih kmetov pridela več hrane. Sedanja pridelava ne zadošča niti za polovico potreb. Boriti se bo treba za vsak meter zemlje, tudi tiste, ki je

slabše kakovosti. Država bo morala prepovedati gradnjo novih trgovskih centrov z razsežnimi prostori in številnimi parkirišči (tako prepoved je že izdala Madžarska), saj hrana raste na zemlji, ne na športnih igriščih, parkiriščih ali pozidanih/asfaltiranih površinah.

In kako ravnamo redovniki? Nekoč so redovniki učili ljudi umnega gospodarstva, tudi kmetijstva in vrtnarstva in vinogradništva. Ljudje so se zgledovali po naših skrbno obdelanih vrtovih. (Starejši se spomnite br. Edmunda, ki je znal na majhnem vrtu v središču Ljubljane pridelati veliko povrtnine, podobno br. Jože na Viču in še bi lahko naštevati!) Zdaj smo vrtove spremenili v parke in jim dali lepa imena, ne da bi se zavedali, da negovan vrt, podobno kot park, tudi potrebuje pridne roke; razlika je le v tem, da se od lepote parka ne da živeti. Sicer pa nam tako ali tako zmanjkuje časa, da bi sedeli v parku, zlasti pa lačen človek ne vzdrži prav dolgo. Že res, da se je naše število zmanjšalo, res pa je tudi, da si nekoč šel po zelenjavo na vrt, zdaj mora pa nekdo iti na trg. Bog ve, kako bi bilo, če bi bila vojna, ko bi bile trgovine v nekaj urah prazne, nekdanji vrtovi pa posajeni z okrasnimi grmičevjem. V Svetem pismu pa je zapisano in tako ostane: »V potu svojega obraza boš jedel kruh, dokler se ne povrneš v zemljo, kajti iz nje si bil vzet« (1 Mz 3,19).

P. Zdravko Jakop

Edy Reja (v sredini), v Italiji cenjen nogometni trener, sicer pa briški rojak, je začetni udarec pred tekmo novinarjev Primorske in Veneta izkoristil za pravi slalom po polovici igrišča. Navdušil je tudi briškega župana Franca Mužiča (desno) ter sodnika Alojza Žeraka

Še vedno nogometno elegantni Adrian Fegic, legenda primorskega nogometa, ki je v dresu Rijeke pred skoraj 30 leti dal kar dva gola kraljevskemu Realu iz Madrida

Velik športni navdušenec pater Bogdan Knavs s Svete Gore odlično obvlada tudi nogometno žogo

Dobrodelno druženje ob češnjah in nogometni žogi

Pozitivna energija je pregnala še oblake

Vremenska napoved ni bila obetavna, in morda tudi zaradi tega prireditelji niso ravno veliko oglaševali prvega dobrodelnega druženja ob češnjah in nogometni žogi.

Toda velika želja vseh - narediti nekaj dobrega - je bila močnejša tudi od oblakov. Koliko je s svojimi "zvezami" na višjih nivojih k temu pripomogel športni navdušenec, pater **Bogdan Knavs** s Svete Gore, ki

odlično obvlada tudi nogometno žogo, bo sicer ostalo skrivnost. A vse skupaj je več kot uspelo, saj je bilo druženje številnih gostov spontano in nadvse pristrčno. Slastne rdeče češnje so bile le še pika na i.

Prireditve so organizirali Občina Brda, Nogometni klub Brda, Zavod za turizem, kulturo, mladino in šport Brda ter Fundacija Vrabček upanja (kot partner je sodelovalo še podjetje Trine - casino Venco).

In prav vsak izmed udeležencev - od otrok do največjih medijskih zvezd - je dodal svoj kamenček v dobrodelni mozaik. Ne le, da so prišli v Goriška brda in nastopili, tudi svoj denar so prispevali v dobrodelni mošnjiček.

Na račun fundacije *Vrabček upanja* se je do zaključka naše redakcije nateklo že 1752 evrov. Po dogovoru z odgovornimi na oddelku za invalidno mladino v Stari Gori bodo izkupiček porabili za nakup kombinезone za nevro-fizioterapevtsko metodo t. i. pajkove mreže. Naj jim novi pripomoček dobro služi!

EC

Tri kraljice: smučanja Tina Maze, češenj Polona Makorič (levo) in rebule Jana Drnovšček (desno)

Ženska briška postava na nogometnem dvoboju z novinarkami (z leve): Tereza Mačus (vinarka), Lidija Kristančič (prej Benedetič-Lapajne) - skakalka v višino in dvakratna udeleženka olimpijskih iger, najboljša slovenska reli voznica Romana Zrnc, Polona Makorič in Jana Drnovšček

NASLOVNIK PROVINCE

■ BREZJE

Brezje 72
4243 BREZJE
tel.: (04) 537 07 00
fax: (04) 537 07 20
brezje@ofm.si
Za pos. brate:
01 - Bogdan; 02 - Peter;
03 - Leopold; 04 - Polikarp;
05 - Bonaventura; 06 - Štefan;
07 - Rafael; 08 - Leon;
11 - Herman; 18 - Silvin;

■ KAMNIK

Frančiškanski trg 2
1241 KAMNIK
tel.: (01) 831 80 30
fax: (01) 831 80 50
kamnik@ofm.si
Za pos. brate namesto 0:
33 - Lavrencij; 36 - Pashal;
37 - Ernest; 38 - Franci
42 - Peter

■ KOPER

Destradijev trg 10a
6000 KOPER
tel.: (0590) 73 470
fax: (0590) 73 475
koper@ofm.si
Za pos. brate namesto 0:
1 - Lucij; 2 - Andrej;
9 - Boris

■ LJUBLJANA-CENTER

Prešernov trg 4
1000 LJUBLJANA
tel.: (01) 242 93 00
fax: (01) 242 93 13
lj.center@ofm.si

■ PROVINCIALAT

tel.: (01) 242 93 10
fax: (01) 242 93 11

■ LJUBLJANA-BEŽIGRAD

Küzmičeva 6
1000 LJUBLJANA
tel.: (0590) 717 **
lj.bezigrad@ofm.si
*Za pos. brate namesto **:*
20 - Gregor; 21 - Regalat;
22 - Viktor; 25 - Jernej;

■ LJUBLJANA-ŠIŠKA

Černetova 20
1000 LJUBLJANA
tel.: (01) 583 72 70
fax: (01) 583 72 99
lj.siska@ofm.si
Za pos. brate namesto 70:
77 - Janez; 80 - Mari;
82 - Marjan; 83 - Andrej;
84 - Tilen

■ LJUBLJANA - VIČ in Komisariat za sv. deželo

Tržaška 85
1000 LJUBLJANA
tel.: (01) 244 42 52
fax: (01) 244 42 53
lj.vic@ofm.si
Za pos. brate namesto 52:
56 - Anton; 57 - Hieronim;
58 - Tomaž; 59 - Marjan;
61 - Tadej; 62 - Andraž;
50 - Komisariat;

■ SESTRE KLARISE

Andreja Bitenca 138
1000 LJUBLJANA
tel.: (01) 518 25 00

■ MARIBOR

Ul. škofa Maksimiljana
Držečnika 7
2000 MARIBOR
tel.: (02) 228 51 10
fax: (02) 228 51 12
maribor@ofm.si
Za pos. brate namesto 10:
13 - Tomaž H.; 14 - Bogoljub;
16 - Evgen; 15 - Krizostom
19 - Jože;

■ MOŠNJE

Mošnje 8
4240 RADOVLJICA
tel. in fax: (04) 533 88 78

■ NAZARJE

Samostanska pot 50
3331 NAZARJE
tel.: (03) 583 19 93 in
583 13 98
fax: (03) 583 17 53
nazarje@ofm.si

■ SESTRE KLARISE

Samostanska pot 51
3331 NAZARJE
tel.: (03) 583 13 91

■ NOVA GORICA

Škrabčeva 1, p.p. 303
5001 NOVA GORICA
tel.: (05) 330 77 50
fax: (05) 330 77 51
info@samostan-kostanjevica.si
Za pos. brate namesto 0:
2 - Tomaž; 3 - David;
4 - Vili; 5 - Miran;
6 - Lojze; 7 - Bruno

■ NOVA ŠTIFTA

Nova Štifa 3
1317 SODRAŽICA
tel.: (01) 836 99 43
fax: (01) 836 99 44
nova.stifta@ofm.si

■ NOVO MESTO

Frančiškanski trg 1
8000 NOVO MESTO
tel.: (07) 338 14 70
fax: (07) 338 14 79
novo.mesto@ofm.si
Za pos. brate namesto 0:
1 - Tadej; 3 - Marko;
4 - Simon Peter; 7 - Jan

■ STRUNJAN

Strunjan 141
6323 STRUNJAN
tel.: (05) 678 20 05
fax: (05) 678 01 48
strunjan@ofm.si

■ PROVINCIALNA HIŠA

Strunjan 134
tel. govorilnica:
(05) 678 21 21

■ SVETA GORA

Sveta Gora 2
5250 SOLKAN
tel.: (05) 330 40 20
fax: (05) 330 40 38
sv.gora@ofm.si
Za pos. brate namesto 20:
22 - Bogdan; 25 - Hadrijan;
32 - Pavel; 30 - Miha
36 - Zdravko; - Ambrož

■ SVETA TROJICA

Meznaričeva 8
2235 SV. TROJICA v
Sl. gor.
tel. in fax: (02) 720 55 56
sv.trojica@ofm.si

Tujina

■ AVSTRALIJA

■ ADELAIDE - WEST HINDMARSH

Holy Family Slovenian
Mission

51 Young Avenue
AU - WEST HINDMAR-
SH SA 5007
tel.: 00 61 8 8121 3869

■ MELBOURNE - KEW SS. Cyril and Methodius' Slovenian Mission

19 A'Beckett Street,
PO BOX 197
AU - KEW VIC 3101
tel.: 00 61 3 9853 7787
fax: 00 61 3 9853 6176
mobitel:
0061 412 555 840

■ SYDNEY - MERRYLANDS St. Raphael's Slovenian Mission

313 Merrylands Road,
PO BOX 280
AU - MERRYLANDS
NSW 2160
tel.: 00 61 2 9637 7147 in
9682 5478
fax: 00 61 2 9682 7692
mobitel:
00 61 409 074 760 in
419 236 783

■ CURIA GENERALIS

Via S. Maria
Mediatrice, 25
IT - 00165 ROMA
tel.: 0039 06 684 919
fax: 0039 06 638 02 92

■ FRANCOSKA GVAJANA

P. Hugo A. Delčnjak
Paroisse Notre Dame
GF - 97315 SINNAMARY
Guyane Francaise

■ P. Milan Kadunc

Presbytere IRACOUBO
Le Bourg 97350 IRACOUBO
Guyane Francaise

■ ITALIA

P. Robert Bahčič
Curia generale
dei frati minori
Via S. Maria
Mediatrice 25,
IT - 00165 Roma
tel.: 0039 06 68 49 12 09

■ ZDA

■ JOHNSTOWN

St. Therese's Friary
536 Decker Avenue
US - JOHNSTOWN PA
15906
tel.: 001 (814) 539 76 33

■ LEMONT

St. Mary's Friary
14246 Main Street, PO
Box 608
US - LEMONT IL. 60439
tel.: 001 (630) 257 24 94
(samostan)
tel. in fax:
001 (630) 257 64 32
(p. Blaž)
tel.: 001 (630) 257 51 02
(DDV)

■ Slovensko versko središče

tel.: 001 (630) 257 20 68
fax: 001 (630) 257 23 59

■ NEW YORK

St. Cyril's Friary
62 St. Mark's Place
US - NEW YORK NY
10003
tel. in fax:
001 (212) 674 34 42

Elektronski naslovi skupnosti

Provincialat: provincialni.minister@ofm.si
Definitorij: definitorij@ofm.si
Tajništvo province: tajnik@ofm.si
Prokuratura: prokuratura@ofm.si
Založba BF: zbf@ofm.si
Komisariat: komisariat@ofm.si
Generalna kurija: http://www.ofm.org
e-mail: [ime]@ofm.org
[ime] je naziv urada ali oznaka osebe (npr.
mingen, secgen, formgen, missgen,
econggen, pax, acta, ipd.)

Elektronski naslovi bratov

Ambrož Mušič - ambroz.music@rkc.si
Andraž Arko - andraz.arko@rkc.si
Andrej Pollak - andrej.pollak@rkc.si
Andrej Vovk - andrej.vovk@ofm@rkc.si
Anton Jerman - anton.jerman@email.si
Bernard Golčnik - bernard.golcnik@rkc.si
Bernard Karmanocky - bernard11k@aol.com
Bernardin Sušnik - bs1935@sbglobal.net
Boštjan Horvat - bostjan.horvat@ymail.com
Bogdan Knavs - bogdan.knavs@rkc.si
Bogdan Rus - bogdan.rus@rkc.si
Boris Markež - boris.markez@rkc.si
Bruno Korošak - bruno.korosak@rkc.si
C. Gostečnik - christian.gostecnik@guest.arnes.si
Ciril A. Božič - cirilb@bigpond.com
Darko Žnidaršič - darko.znidarsic@rkc.si
darko@pacific.net.au

David Šrumpf - p.david@siol.net
Dominik Papež - rojs2000@yahoo.com
Dragan Vampola - dragan.vampola@rkc.si
Edvard Kovač - edvard.kovac@guest.arnes.si
Evgen Ketiš - evgen.ketis@gmail.com
Filip Rupnik - filipr@volja.net
Franci Seničar - franci.senicar@gmail.com
Franci Kovše - kovse.franc@siol.net
Gregor Kos - gregor.kos@rkc.si
Jan Cvetek - jan.cvetek@gmail.com
Jani Jeriček - jani.jericek@gmail.com
Janez Papa - janez.papa@rkc.si
Janez Tretjak - tretjakj@gmail.com
Jernej Kurinčič - jernej.kurincic@rkc.si
Krizolog Cimerman - krizolog@verizon.net
Krizostom Komar - krizostom.komar@rkc.si
Leopold Grčar - leopold.grcar@rkc.si
Mari Osredkar - mari.osredkar@ofm@siol.net
Marjan Cvitak - marjan.cvitak@amis.net
Marjan Čuden - marjan.cuden@rkc.si
Marjan Čuk - marjan.cuk@rkc.si
Matej Papež - pmatej.papez@gmail.com
Melhior Grošelj - mage.maister@gmail.com
Metod Ogorevc - metodofm@sbglobal.net
Mihael Ambrožič - mihael.ambrozic@gmail.si
Mihael S. Vovk - mihael.vovk@rkc.si
Milan Kadunc - milan.kadunc@rkc.si
Miran Špelič - miran.spelic@rkc.si
Niko Žvokelj - niko.zvokelj@rkc.si
Pavle Jakop - pavle.jakop@siol.net
Pepi Lebreht - pepi.lebreht@rkc.si
Peter Lavrih - pater.peter@rkc.si
Peter Vrabec - peter.vrabec@rkc.si
Rafko Slejko - rafael@libero.it
Regalat Razbočan - regalat@gmail.com
Robert Bahčič - robert.bahcic@rkc.si
Silvin Krajnc - silvin.krajnc@rkc.si
Simon P. Berlec - simon.peter.berlec@rkc.si
Stane Zore - stane.zore@rkc.si
Tadej Inglič - tadej.inglic@rkc.si
Tadej Strehovec - tadej.strehovec@gmail.com
Tilen Urtelj - tilen.gregor.urtelj@rkc.si
Tomaž Hočevar - tomaz.hocevar@rkc.si
Tomaž Pinter - tomaz.pinter@rkc.si
Valerijan Jenko - valerian@pacific.net.au
Vid Lisjak - pater.vid@gmail.com
Viktor Papež - viktor.papez@rkc.si
Vili Pustoslemšek - vili.pustoslemsek@rkc.si
Zdravko Jakop - zdravko.jakop.ofm@gmail.com

Sicer pa velja za vse člane naše province, ki
imajo svoj osebni e-naslov tudi načelo: ime.
priimek@ofm.si

